

SH-1982

**STICHTING
FONDS VOOR DE LETTEREN**

**VERSLAG
over het jaar
1982**

STICHTING FONDS VOOR DE LETTEREN

VERSLAG

over het jaar

1982

**Secretariaat gevestigd in „Het Schrijvershuis”, Huddestraat 7,
1018 HB Amsterdam, tel. 020-225822**

Inhoud

5	Inleiding
7	Bestuur
9	Secretariaat
11	Honorering letterkundigen
23	Uitleenvergoedingen
27	Beroepsregeling
30	Diversen
34	Bijlage I
35	Bijlage II
36	Bijlage III
41	Bijlage IV
43	Bijlage V
44	Bijlage VI
48	Bijlage VII
55	Bijlage VIII
56	Bijlage IX
57	Bijlage X
58	Bijlage XI
59	Bijlage XII
60	Bijlage XIII
61	Bijlage XIV
69	Bijlage XV
76	Bijlage XVI
82	Bijlage XVII

I. Inleiding

Het jaar 1982 kan als een vruchtbare periode worden gezien. Dit vervult het bestuur met voldoening en geeft de nodige aanmoediging om het werk in de komende jaren met kracht voort te zetten.

Met het departement van WVC werd tot overeenstemming gekomen over de verdeling van een extra subsidie ten behoeve van literaire vertalers.

De honoreringsmogelijkheden voor deze groep konden worden uitgebreid door verruiming van de regeling werkbeurzen.

Regelingen voor opdrachten en debuten naderden hun voltooiing.

Een sinds lang slepende kwestie die ook haar beslag kreeg was die van de statutenwijziging. De nieuwe statuten van 4 mei 1982 zijn niet alleen van belang omdat hierin de in 1978 veranderde verhouding bestuur/departement en bestuur/secretariaat werd vastgelegd, maar ook omdat nu de mogelijkheid bestaat een tweede vertaler in het Fondsbestuur op te nemen.

Ontworpen werden een Beroepsregeling en een Huishoudelijk Reglement; beide teksten werden ter goedkeuring voorgelegd aan het ministerie van WVC.

Het Fonds ontving van het ministerie van WVC voor 1982 een voorlopige subsidietoezegging van f 2.816.309,— plus f 347.413,— voor extra honorering van literaire vertalers. Eerstgenoemd subsidiebedrag was exclusief de voor uitleenvergoedingen gebruikelijke som van f 480.000,—. Een aankondiging van de minister het subsidie voor uitleenvergoedingen stop te zetten lokte van verschillende kanten protest uit. Ook het Fondsbestuur maakte ernstig bezwaar tegen dit voornemen. Het inhouden van dit subsidie zal een aanzienlijke inkomensderving voor auteurs en vertalers ten gevolge hebben. Het bestuur meent dat aan de uitleenvergoedingen geen halt zou mogen worden toegeroepen voordat het leenrecht is verwezenlijkt.

De financiële jaarrekening waarin verantwoording over de besteding van de gelden wordt afgelegd, wordt op verzoek ter inzage gegeven.

De verdeling van het subsidie vond plaats via de gebruikelijke honoreringssystemen; de uitvoering daarvan wordt onder pt. IV in dit verslag beschreven.

In zijn besluitvorming werd het bestuur zoals gewoonlijk gesteund door adviescommissies. Het bestuur verheugt zich erover, dat het ieder jaar

weer lukt mensen bereid te vinden dit vaak tijdrovende werk te doen. Zonder deze hulp zou een streven naar een zo rechtvaardig en doeltreffend mogelijke verdeling van het beschikbare geld weinig kans van slagen hebben.

Naast de commissies die advies uitbrachten over toekenning van werkbeurzen, reisbeurzen en aanvullende honoraria, stelde het bestuur een paar commissies in met het verzoek een voorstel te doen voor de oplossing van een specifiek probleem. Zo sprak een commissie onder voorzitterschap van dr. G. Borgers zich uit tegen afstoting van de Friese letteren, nadat het bestuur zich had afgevraagd of de belangen van de Friese literatuur niet beter door bijvoorbeeld de provincie Friesland konden worden behartigd.

De argumenten van de commissie waren kort samengevat: de friestalige Nederlandse letterkunde moet op één lijn worden beoordeeld en bevorderd met de overige Nederlandse letterkunde, teneinde provincialisme te voorkomen en, een overdracht van de zorg voor de Friese letteren aan de provincie Friesland zou een onredelijke belasting voor deze provincie betekenen, die door het aparte taalgebied al voor zwaardere culturele taken staat. Het bestuur nam het standpunt van de commissie over en zal waar nodig advies vragen aan Friese deskundigen buiten het bestuur.

Anderen bogen zich over problemen die zich voordoen bij aanvullende honorering van dramatisch werk. Hun bevindingen zullen waarschijnlijk komend jaar bekend zijn.

De intensieve en langdurige bestuursvergaderingen van het afgelopen jaar vertoonden nogal eens het beeld van een werkplaats waarin bestaande regelingen werden bijgeschaafd en verfijnd en nieuwe hun grondvorm kregen. Bezinning op de effectiviteit van de honoreringssystemen blijft geboden. Toch mag bij dit alles het gewone werk, de uitvoering van de regelingen, niet in het gedrang komen. Het bestuur hoopt dat het beraad van dit jaar niet alleen tot verbeteringen zal blijken te hebben bijgedragen, maar ook zal leiden tot een grotere stabiliteit in de regelingen.

II. Bestuur

Het bestuur was op 1 januari 1982 als volgt samengesteld:

voorzitter	– G. Verrips
vice-voorzitter	– D. Houwaart
penningmeester	– J. van der Vegt
leden	– Th. Beckman, H. van den Bergh, P. Brinkman, – J. Hamelink, W. A. M. de Moor, P. Nijmeijer, – B. van de Pol, T. Reinsma (ps. Nicolaas Matsier) – en A. Walrecht.

Mutaties in 1982:

Wegens het aftreden van Dick Houwaart als voorzitter van de Vereniging van Letterkundigen/Vakbond van Schrijvers kwam diens lidmaatschap van het Fondsbestuur per 1 mei 1982 te vervallen. Per 15 mei 1982 benoemde de minister van v.h. CRM de nieuwe voorzitter van de VvL/VvS, de heer Sem Dresden, tot lid van het bestuur.

In zijn oktober-vergadering besloot het bestuur de heer Dresden uit te nodigen het vice-voorzitterschap op zich te nemen, aan welke uitnodiging gevolg werd gegeven. Barber van de Pol die op verzoek van het bestuur tijdelijk het vice-voorzitterschap op zich had genomen, bleef tot die tijd in die functie aan.

Op 4 mei 1982 werd bij akte van statutenwijziging (zie bijlage XIV) onder meer het penningmeesterschap formeel en officieel geregeld. Dit leidde tot de benoeming door het ministerie van WVC van Jan van der Vegt tot penningmeester en lid van het bestuur, zulks met terugwerkende kracht per 1 december 1980. De penningmeester wordt volgens de nieuwe statuten voor drie jaar benoemd en is éénmaal herbenoembaar.

Op grond van het rooster van aftreden kwamen per 1 augustus 1982 de bestuursfuncties vacant van Hans van den Bergh, Barber van de Pol, Peter Nijmeijer en Aldert Walrecht. Aan de twee eerstgenoemden die hun functie op voorstel van de VvL/VvS bekleedden werd door de minister eervol ontslag verleend. Zij werden conform het voorstel van de VvL/VvS opgevolgd door Mia Meijer en Jacq Firmin Vogelaar. Omdat Peter Nijmeijer in 1980 tussentijds in de bestuursfunctie werd benoemd, was hij volgens de statuten éénmaal herbenoembaar. Deze herbenoeming werd

per 1 augustus 1982 geëffectueerd. Aldert Walrecht aan wie per 1 augustus 1982 eervol ontslag werd verleend werd op voorstel van het Fondsbestuur opgevolgd door Tys Boelens.

De statutenwijziging d.d. 4 mei 1982 schrijft de bezetting van twee bestuurszetels voor door litteraire vertalers. De uitbreiding met één vertaler werd in het verslagjaar nog niet gerealiseerd. De voordracht moet in dit geval komen van de Raad voor de Kunst.

Dankzij de eerdergenoemde statutenwijziging is meer duidelijkheid gekomen in de positie van de secretaris ten opzichte van het bestuur (art. 8, lid 2), reden waarom de secretaris in dit jaarverslag niet meer is opgenomen in het overzicht met betrekking tot de bestuurssamenstelling.

Het Dagelijks Bestuur, bestaande uit voorzitter, vice-voorzitter, penningmeester en secretaris kwam in het verslagjaar acht maal bijeen, het Algemeen Bestuur negen maal.

Als waarnemer van het ministerie van v.h. CRM woonden Mr. S.P. Berger en mevrouw L. Beaufort de vergaderingen van het Algemeen Bestuur bij.

III. Secretariaat

Bij akte van statutenwijziging d.d. 4 mei 1982 (bijlage XIV, art. 8) werd de positie van het secretariaatsbureau, de secretaris en overige medewerkers nader geregeld. Dit was noodzakelijk omdat de in de oude situatie vastgelegde figuur van een ambtelijke secretaris-penningmeester die tevens lid is van het bestuur niet langer strookte met het sedert 1978 meer autonoom functioneren van het Fonds voor de Letteren.

Sedert 1 februari 1977, datum waarop het departement van CRM het Fonds in staat stelde een financieel-administratief medewerker in dienst te nemen, hebben de werkzaamheden van het bureau zich sterk uitgebreid. Voor deze toeneming van het te verrichten werk zijn diverse oorzaken aan te wijzen. Enkele daarvan zijn:

- 1) noodzakelijke beleidsdiscussies binnen het bestuur die tot langdurige vergaderingen hebben geleid. De voorbereiding van deze vergaderingen die ook in aantal zijn toegenomen alsmede de uitvoering van de vele besluiten namen successievelijk steeds meer tijd in beslag;
- 2) aanzienlijke uitbreiding van het aantal adviescommissies (bijv. wegens een meer verfijnde beoordelingswijze van voor aanvullende honorering ingezonden vertalingen); ook hier toeneming van voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden;
- 3) wijziging van bestaande regelingen. Als voorbeeld moge het nieuwe systeem werkbeurzen dienen, waarvan de uitvoering voor het secretariaat een aanzienlijke groei van de werkzaamheden met zich meebracht;
- 4) invoering van nieuwe regelingen, zoals de regeling-reisbeurzen;
- 5) meer gedetailleerde verslaglegging in verband met de verlangde motiveringen bij besluiten en met de toekomstige mogelijkheid van beroep.

Gezien de overbelasting van het bureau en de vrees dat hiermee de kwaliteit van het werk alsmede de ondersteuning van bestuursleden zou worden geschaad, verzocht het bestuur de minister van CRM op 5 augustus om toestemming tot uitbreiding van het bureau met één medewerker. Het ministerie reageerde op 3 september 1982 op dit verzoek met de mededeling dat een onderzoek zou worden ingesteld door de Centrale Directie Organisatie en Informatie van het departement.

De personeelsbezetting van het bureau was in 1982 gelijk aan die van 1981:

Wil Lelieveld	– Hoofd van het bureau/secretaris van
het bestuur
Ad Verkuijlen	– administratief medewerker
Nico de Wit	– administratief medewerker

Het secretariaatsbureau is gevestigd in Het Schrijvershuis, Huddestraat 7 te Amsterdam.

IV. Honorering letterkundigen

a. Aanvullende honorering oorspronkelijk werk

Voor schrijvers van nederlands- of friestalig litterair werk bestond ook in 1982 weer de mogelijkheid een aanvullend honorarium aan te vragen voor hun in 1981 uitgekomen boeken, waarbij herdrukken van de regeling waren uitgesloten. Daarnaast konden toneelstukken en radio- en televisiespelen die in 1981 voor het eerst zijn opgevoerd, uitgezonden of in boekvorm verschenen voor aanvullende honorering worden voorgedragen.

Criterium voor het toekennen van een additioneel honorarium is het oordeel over de litteraire kwaliteit van de inzending.

Bij de oordeelsvorming hierover werd het bestuur geassisteerd door een zevental commissies (zie bijlage X) waarvan de afzonderlijke leden hun kwalificaties voor de door hen te beoordelen werken verstrekten.

Voorwaarde voor het toekennen van een aanvullend honorarium was voorts dat met de uitgever een redelijk honorarium (ten minste 10% royalty) werd overeengekomen, hetgeen uit het desbetreffende aan het Fonds ter inzage te sturen contract moest blijken. Voor geïllustreerde kinder- en jeugdboeken moesten auteur en illustrator samen ten minste 10% royalty hebben ontvangen, zodanig dat de verdeling daarvan evenredig was aan de verhouding tekst/illustraties.

Omdat telkens weer blijkt, dat de beoordeling en aanvullende honorering van toneel-, radio- en televisiespelen een aantal problemen oplevert, stelde het bestuur in oktober een commissie in die het verzoek kreeg de desbetreffende vraagstukken in een breder kader (honorering door toneelgezelschappen, rijksoverheid, omroepverenigingen e.d.) te bezien. De commissie bestond uit Hugo Heinen, Nicolaas Matsier, Mia Meijer en Willem Jan Otten.

Begin oktober nam het bestuur zijn besluiten ten aanzien van de in totaal 217 inzendingen. Op 151 werken werd een additioneel honorarium verstrekt tot een totaalbedrag van f 347.040,— (zie bijlage VI).

De berekeningsbasis van de aanvullende honoraria was in het verslagjaar aan herziening toe (bijstelling vindt om de vijf jaar plaats). Op grond van de factoren litteraire kwaliteit en omvang varieerden de toegekende

bedragen bij proza van *f* 480,— tot *f* 4.800,—, bij poëzie van *f* 480,— tot *f* 3.840,— en in de categorie dramatisch werk van *f* 960,— tot *f* 3.840,—. Overigens besloot het bestuur in het vervolg zo mogelijk een aanpassing van de bedragen per jaar te realiseren.

Er werd geen aanvullend honorarium verstrekt aan auteurs die in 1981 een belastbaar inkomen uit niet-litteraire arbeid hadden van meer dan *f* 50.432,—.

b. Aanvullende honorering litteraire vertalingen

In het verslagjaar keerde het Fonds in totaal *f* 342.147,— uit als aanvullend honorarium voor in 1981 uitgekomen vertalingen. In de toekenningen is *f* 23.841,— begrepen voor kinder- en jeugdboeken en *f* 23.040,— voor poëzie (zie bijlage VII). Een deel van het bestede totaalbedrag werd gefinancierd uit de uitleenvergoedingen 1981, waarvan *f* 86.400,— in de vorm van additionele honoraria diende te worden uitbetaald.

Ten gevolge van de omvang van het aantal inzendingen van litterair gehalte kon slechts 2,76 cent per woord worden uitgekeerd. In tegenstelling tot het vorig jaar kon dit bedrag niet worden opgetrokken tot het gewenste minimum (voor publikaties/1981 3,9 cent per woord), omdat vanwege het ministerie van WVC niet werd toegestaan het tekort uit het extra subsidie ten behoeve van vertalers te financieren. Bedoeld extra subsidie ten bedrage van *f* 347.413,— diende onder de post werkbeurzen voor vertalers te worden opgenomen. Nadat het departement afwijzend beschikte op het verzoek om toekenning van een aanvullend subsidie, besloot het bestuur eind 1982 na te gaan of er nog mogelijkheden binnen de eigen begroting bestonden.

Het aantal vertalers dat in 1982 blijf gaf voor een aanvullend honorarium in aanmerking te willen komen bedroeg 161 (1981: 141); het aantal inzendingen beliep 218 (1981: 189). Onder de inzendingen bevonden zich 25 kinder- en jeugdboeken en 10 dichtbundels.

In totaal kwamen 166 werken voor aanvullende honorering in aanmerking, waaronder 19 jeugdboeken en 10 dichtbundels. De uitkeringen varieerden afhankelijk van de omvang van *f* 69,— tot *f* 6.900,— per boek.

Vertalers die in 1981 een belastbaar inkomen uit niet-litteraire arbeid van meer dan *f* 50.432,— hadden, waren van de regeling aanvullende honorering uitgesloten.

De genres die binnen de regeling vielen waren dezelfde als bij het oorspronkelijk werk waarbij ook hier voor herdrukken geen aanvullend honorarium kon worden verstrekt. Daarbij kwamen vertalingen die via een andere taal dan de oorspronkelijke tot stand waren gekomen in principe niet voor additionele honorering in aanmerking. De regeling bevatte voorts voorwaarden ten aanzien van de met uitgevers overeengekomen honorering. Uit de bij de inzendingen behorende contracten moest blijken dat – afhankelijk van de periode waarin de overeenkomst werd gesloten – aan de hierna volgende minimumhonorering was voldaan:

periode 1 mei 1974	– 1 mei 1975	: 3,9 cent per woord
periode 1 mei 1975	– 1 maart 1976	: 4,4 cent per woord
periode 1 maart 1976	– 1 maart 1977	: 5 cent per woord
periode 1 maart 1977	– 1 maart 1978	: 5,6 cent per woord
periode 1 maart 1978	– 1 februari 1979	: 6,2 cent per woord
periode 1 februari 1979	– 1 februari 1980	: 6,6 cent per woord
periode 1 februari 1980	– 1 maart 1981	: 7,3 cent per woord

Met ingang van 1 maart 1981 moesten alle contracten op minimaal 7,8 cent per woord zijn gebaseerd.

In de regels voor de beoordeling van de ingezonden vertalingen werden in het verslagjaar enkele wijzigingen aangebracht, nadat een commissie bestaande uit Peter Nijmeijer, Barber van de Pol en Aldert Walrecht daartoe voorstellen had geformuleerd.

Belangrijkste beoordelingscriterium bleef de litteraire kwaliteit van het oorspronkelijk werk. Op dezelfde manier als voorheen kon een aanvraag op grond van dit criterium alleen worden afgewezen. Terwijl tot nu toe daarnaast het Nederlands van de vertaling werd beoordeeld besloot het bestuur vanaf 1982 ook de vertaling als zodanig te bekijken aan de hand van door de vertaler bij zijn aanvraag in te sturen fotokopieën van twee volle bladzijden van het desbetreffende oorspronkelijk werk. De keuze van deze pagina's werd aan de vertaler overgelaten. Bij de beoordeling van de kwaliteit van zowel de vertaling als het Nederlands maakten de commissieleden gebruik van de kwalificaties r (redelijk tot goed) en s (onvoldoende tot slecht). Bij meederheid van een s-waardering werd aan de desbetreffende beoordelaars gevraagd in het kort een motivering te geven. Dit heeft onder meer het voordeel dat het Fondsbestuur inzicht krijgt in de vertaalopvattingen van de beoordelaar en eventueel sterk

afwijkende meningen of muggenzifterij bij zijn uiteindelijke besluitvorming kan corrigeren.

De samenstelling van de adviescommissies is vermeld in bijlage XI bij dit verslag. Poëzievertalingen werden ter beoordeling voorgelegd aan de commissie die ook oorspronkelijk Nederlandse poëzie beoordeelde (bijlage X); de vertaalde kinder- en jeugdboeken bleven ter beoordeling van de commissie die de oorspronkelijk Nederlandstalige kinder- en jeugdboeken van een kwalificatie voorzag (bijlage X).

c. Aanvullende honorering tijdschriftbijdragen

Het voor jaargang 1981 begrote bedrag dat voor literaire bijdragen aan tijdschriften kon worden bestemd beliep f 110.000,—. Tengevolge van toeneming van het aantal literaire tijdschriftpublicaties en gezien het feit dat het voor aanvullende honorering beschikbaar gestelde subsidie ondanks aandringen van Fondszijde niet werd verhoogd, kon het bestuur het basisbedrag dat in voorgaande jaren als richtlijn gold (f 16,50) niet handhaven.

Aan de hand van voorafgaande jaargangen van de in aanmerking komende literaire tijdschriften schatte het bestuur het bedrag van de aanvullende honoraria op f 13,— per standaardbladzijde van 400 woorden en op eveneens f 13,— per 20 regels poëzie met een minimum van f 13,— per gedicht.

De tijdschriften die in het kader van deze regeling werden geaccepteerd waren: Bzzlletin, De Gids, Hjr, Hollands Maandblad, Literair Paspoort, Maatstaf, Raster, Revisor, Tirade, Trotwaer, Tweede Ronde en Wending. Nog niet duidelijk was of ook het tijdschrift Mandala aan de door het Fonds gestelde voorwaarden kon voldoen. Ten behoeve van de in de nummers III/3, III/4, IV/1 en IV/2 van dit tijdschrift voorkomende literaire bijdragen werd een bedrag van f 7.155,— gereserveerd. De verdeling van de honoraria voor bijdragen in de overige, eerdergenoemde tijdschriften is vermeld in bijlage VIII.

Het Fonds stelde met betrekking tot deze regeling aan uitgevers de voorwaarde dat de bijdragen in hun tijdschrift met minimaal f 17,25 per standaardbladzijde van 400 woorden waren gehonoreerd.

De in bijlage VIII vermelde bedragen werden aan de redacties van de desbetreffende tijdschriften uitgekeerd die voor doorbetaling aan de voor

additionele honorering in aanmerking komende auteurs en vertalers zorgdroegen.

d. Opdrachten

Het ontwikkelen van een actief opdrachtenbeleid werd in verslagjaar bemoeilijkt door de afwijzende beslissing van het ministerie van WVC op het verzoek voor dit doel subsidie ter beschikking te stellen. Het bestuur was genoodzaakt het oorspronkelijk begrote bedrag van f 88.890,— terug te brengen tot f 5.926.—. Laatstgenoemd bedrag kwam ten goede aan Jan Eijkelboom die opdracht kreeg een essay over John Donne te schrijven (bijlage IX).

In het vertrouwen dat de financiële belemmeringen voor het totstandkomen van een opdrachtenregeling van tijdelijke aard zullen zijn, zette het bestuur de gedachtenwisseling over de vorm die een dergelijke regeling zou moeten hebben, voort. Men was het erover eens, dat opdrachten zouden moeten aansluiten bij bestaande wensen en ontwikkelingen binnen de literatuur. Het beleid zou dan ook voornamelijk moeten worden afgestemd op bij het Fonds binnengekomen verzoeken om verlening van een opdracht.

Voorgaande sluit niet uit dat het Fonds in de toekomst zelf opdrachten formuleert en de naar zijn mening geschikte kandidaten voor een dergelijke opdracht benadert.

In het komende jaar hoopt het bestuur zijn plannen ten aanzien van opdrachten te kunnen verwezenlijken.

e. Werkbeurzen

Bij schrijven van 15 juni 1982 berichtte de minister van WVC het Fondsbestuur dat het systeem van de werkbeurzenregeling zoals dat in 1976 werd ingevoerd, naar zijn mening voldoet. Voorgaande op grond van aan hem toegezonden overzichten waaraan de conclusie kon worden verbonden dat een aanvaardbare mate van continuïteit en voldoende doorstroming in de nieuwe regeling zijn gewaarborgd.

Na afloop van de garantieperiodes kan het aantal toe te kennen maandeenheden jaarlijks worden vastgesteld, afhankelijk van de beoordeling van de prestaties van de auteur en onder het voorbehoud dat

indien tot vermindering van een beurs wordt besloten deze vermindering per jaar nooit meer dan twee maandeenheden zou mogen bedragen. De minister constateerde vervolgens dat het bestuur zich in verband met dat laatste genoodzaakt heeft gezien een 'tussencategorie' van tien maandeenheden te creëren voor auteurs die zich niet in de twaalfmaands-categorie hebben weten te handhaven. Bericht werd dat de bewindsman zich in de oplossing van deze nieuwe tussencategorie 'die de zekerheid voor de auteur nog eens versterkt' volledig kan vinden.

Het Fondsbestuur sprak zich in zijn vergadering van 6 oktober nader uit over het al dan niet continueren van bedoelde tienmaandsbeurzen. Het kwam daarbij overeen dat aan deze categorie geen garanties dienden te worden verbonden. De verlening van een tienmaandsbeurs zou een signaalfunctie moeten hebben waarbij de beurs als éénmalig tussenstation fungeert. Na een dergelijke éénjarige toekenning dient te worden bezien of tot terugkeer in de twaalfmaands-categorie dan wel tot verlaging naar de achtmaandsbeurs moet worden besloten.

Het criterium dat bij de beoordeling van de aanvragen werd gehanteerd werd gevormd door een combinatie van de factoren kwaliteit, omvang van het oeuvre, produktiviteit en de (litteraire) leeftijd van de auteur. Hierbij woog de kwaliteitsmaatstaf het zwaarst.

In de maartvergadering nam het bestuur zijn besluiten ten aanzien van de in totaal 293 aanvragen, nadat deze door twee commissies (bijlage XII) van een pre-advies waren voorzien. Verzoeken om toekenning van een werkbeurs kwamen van 200 auteurs, 69 litteraire vertalers en 24 auteurs die zich ook met vertaalwerk bezighouden. In 217 gevallen werd de aanvraag gehonoreerd; er werden 10 principetoekenningen gedaan van een twaalfmaandsbeurs, 16 voor een acht- of tienmaandsbeurs en 191 van beurzen variërend van één tot zes maandeenheden.

In deze toekenningen zijn extra werkbeurzen voor vertalers begrepen, een onderwerp waarop in het hiernavolgende (onder punt f.) nader zal worden ingegaan. Het aandeel van de werkbeurzen bestemd voor vertalers in het geheel van de in bijlage I, II en III vermelde toekenningen bedroeg 30,65%.

Binnen de categorie oorspronkelijk werk werden de werkbeurzen als volgt over de verschillende genres verdeeld:

proza	63,7%
poëzie	23 %
kinder- en jeugdliteratuur	4,3%
drama	4,7%
literaire kritiek	4,3%
	100%

In verband met de door het Fonds gehanteerde inkomensgrens bestaat de mogelijkheid dat de werkbeursbedragen bij definitieve vaststelling lager komen te liggen dan het bedrag van de principetoekenning. De definitieve vaststelling kan pas plaatsvinden nadat het Fonds inzage heeft gehad in de definitieve belastingaanslag van de betrokkenen over het jaar 1980. De grens waarboven geen uitkeringen werden gedaan lag bij een belastbaar inkomen van f 50.432,—. Bedroeg het belastbaar inkomen uit een vaste dienstbetrekking meer dan f 35.556,— dan bestond bij toewijzing van een aantal maandeenheden de verplichting een overeenkomstige hoeveelheid tijd vrij te nemen.

Met als berekeningsbasis het bedrag voor 1981 kon de maandeenheden, na verhoging met de percentages van ambtelijke loonmaatregelen, voor 1982 worden vastgesteld op f 2.963,—.

Met het bestuur van het Amsterdams Fonds voor de Kunst werden nadere afspraken gemaakt over coördinatie bij de toekenning van werkbeurzen. Omdat het gesprek tussen beide Fondsen pas in november '82 kon plaatsvinden zal realisering van hetgeen werd overeengekomen tot 1983 moeten wachten. Met ingang van volgend jaar kunnen één of meer adviseurs van het Fonds voor de Letteren de commissievergadering van 'Amsterdam' bijwonen, waarbij de bij het Amsterdams Fonds ingekomen aanvragen tegen de achtergrond van door het Fonds voor de Letteren genomen besluiten kunnen worden besproken. Daarna wordt een bestuurslid van het landelijk Fonds uitgenodigd de bestuursvergadering van 'Amsterdam' bij te wonen voor het verstrekken van eventuele nadere informatie. In de tussentijd doet het Fonds voor de Letteren (na zijn marathon-vergadering in maart) suggesties aan het bestuur van het Amsterdams Fonds over beurzen die zouden kunnen worden verhoogd met een beurs van Amsterdam. Daarnaast verstrekt het Fonds voor de Letteren het Amsterdams Fonds ter strikt vertrouwelijke kennisneming de besluitenlijst waarop de toegekende aantallen maandeenheden zijn vermeld, alsmede de namen van auteurs en vertalers wier verzoek werd afgewezen.

Het bestuur vertrouwt erop dat de geschetste werkwijze, die erop is gericht ongewenste cumulaties bij de toekenningen te vermijden, tot een doeltreffende verdeling van de beschikbare gelden zal bijdragen.

f. Extra honoreringen vertalers

In mei 1982 ontving het Fonds een reactie van de minister van CRM op het bestedingsvoorstel betrekking hebbend op voor 1981 aan literaire vertalers ten goede komende extra subsidie ten bedrage van f 350.000,—. Kort samengevat kwam dit voorstel erop neer, dat aan de 65 vertalers die in 1980 en 1981 voor een werkbeurs in aanmerking kwamen een extra maandeenhed van f 2.868,— zou worden uitgekeerd. Voorts zou het aanvullend honorarium van de 221 vertalers die daar in 1980 en 1981 voor in aanmerking kwamen met f 0,066 per woord worden verhoogd. Het resterende bedrag ad f 9.000,— wilde het Fonds reserveren ten behoeve van een onderzoek naar de mogelijkheden voor het opstellen van regels voor de beoordeling van de kwaliteit van voor aanvullende honorering ingezonden vertalingen. Het bestuur was van mening dat het bestedingsvoorstel betrekking zou moeten hebben op vertalers die in 1980 én 1981 uitkeringen van het Fonds ontvingen. Overweging hierbij was, dat voorkomen moest worden dat op kwalitatieve gronden voor een extra uitkering in aanmerking komende vertalers die door uiteenlopende oorzaken niet in de uitkeringen over 1981 voorkwamen, daarmee ook van deze aanvullende uitkeringen verstoken zouden zijn.

Uit het antwoord van de minister bleek dat hij het met deze laatste argumentatie niet eens was. De extra gelden dienden uitdrukkelijk te worden bestemd voor uitkeringen over het jaar 1981. Bovendien moest er op worden toegezien, dat de groep literaire vertalers in relatie tot hun aantal, werkplan en kwaliteit niet meer zou ontvangen dan de groep oorspronkelijke literaire auteurs en andersom. De minister sprak in dit verband over een zekere evenwichtigheid bij het uitkeringsbeleid.

Met de suggestie een deel van het extra subsidie te gebruiken voor verhoging van alle aanvullende honoraria kon de minister zich niet verenigen, temeer daar de begroting op dit punt met ongeveer f 100.000,— werd overschreden tengevolge van een groot aantal inzendingen van literaire kwaliteit. Er werd in dit verband op gewezen dat het aandeel van auteurs van oorspronkelijk werk in het totaal van de additionele honoraria beduidend kleiner was dan dat van de vertalers.

Hoewel het bestuur hiertegen aanvoerde dat in het totaalbedrag van de aanvullende honoraria de uitleenvergoedingen (totaal f 86.400,—) zijn begrepen die in deze vorm aan literaire vertalers ten goede dienen te komen, bleef de minister bij zijn standpunt dat genoemd tekort op de begroting uit het extra subsidie/1981 moest worden gedekt.

De resterende middelen mochten alleen ter verhoging van het aantal werkbeurseenheden voor literaire vertalers worden gebruikt. De minister achtte het daarbij redelijk dat ook vertalers in beginsel voor een acht- of twaalfmaandsbeurs in aanmerking zouden kunnen komen.

Naar aanleiding van het voorstel een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden voor het opstellen van regels voor de beoordeling van de kwaliteit van vertalingen die voor aanvullende honorering worden ingezonden, deelde de minister mee het advies van de Raad voor de Kunst te willen afwachten met betrekking tot een soortgelijk onderzoeksvoorstel van de werkgroep vertalers van de VvL/VvS.

Het Fondsbestuur kon in zijn reactie van 11 oktober berichten, dat de beoordelingsprocedure bij de voor additionele honorering ingezonden vertalingen inmiddels een wijziging had ondergaan. Behalve de kwaliteit van het oorspronkelijk werk en van het Nederlands waarin is vertaald wordt voortaan aan de hand van een aantal pagina's van het origineel gezien of er sprake is van een adequate vertaling.

Het bestuur stelde de minister er bovendien van op de hoogte met de teneur van het departementaal schrijven, namelijk dat het extra subsidie aan vertalers van hoog niveau ten goede moest komen, volledig in te stemmen. Besloten was intussen de door de minister voorgestelde gedragslijn te volgen en $\pm$ f 250.000,— te bestemmen voor vertalers die in 1981 op grond van het ingediende werkplan en met hantering van het kwaliteitscriterium een werkbeurs ontvingen. De extra maandeenheden die aldus werden toegekend zijn vermeld in bijlage IV; het totaal hiermee gemoeide bedrag beliep f 223.704,—. De uiteindelijk voor de overschrijding van de begrotingspost Aanvullende honoraria vertalingen benodigde som bedroeg f 133.518,—. Als incidentele oplossing voor deze overschrijding nam het bestuur het voorstel van de minister over dit tekort uit het extra subsidie voor 1981 te financieren.

Begin van het jaar zette het bestuur zijn besprekingen voort over de verdeling van de f 350.000,— extra subsidie/1982 voor vertalers, een bedrag dat naar verwachting ook in de komende jaren een structureel onderdeel zal vormen van het totaal aan vertalers ten goede komende subsidie.

Er werd overeenstemming bereikt over de wenselijkheid het gemiddelde

aantal maandeenheden dat binnen de regeling werkbeurzen aan vertalers ten goede komt (in 1981: 2,17 maandeenheden) op te trekken tot het gemiddelde bij de auteurs van oorspronkelijk werk (in 1981: 3,68 maandeenheden). Binnen de regeling werkbeurzen bedroeg het aantal vertalers in 1980 en 1981: 65. Voor het optrekken van het gemiddelde aantal maandeenheden zou bij een aantal van 65 vertalers een extra bedrag van f 290.819,— benodigd zijn.

De keuze van het bestuur voor het brengen van het gemiddelde aantal maandeenheden op 3,68 was mede gebaseerd op de overtuiging dat in het werk van de ongeveer 65 literaire vertalers die geregeld een werkbeurs van het Fonds ontvangen geen hemelsbrede kwaliteitsverschillen bestaan. Bovendien wilde het bestuur met deze maatregel bereiken dat binnen de regeling werkbeurzen een redelijke en evenwichtige verdeling tussen auteurs en vertalers zou plaatsvinden. Overigens was het bestuur er zich van bewust, dat de sociale positie van literaire vertalers niet uitsluitend met het optrekken van het gemiddelde aantal maandeenheden op het peil van die van auteurs van oorspronkelijk werk kon worden gebracht. Het resterende bedrag (f 59.181,—) zou daarom moeten worden aangewend om dit achterblijven van vertalers te compenseren. Het bestuur koos hierbij voor uitbreiding van de regeling werkbeurzen in die zin dat extra maandeenheden konden worden toegekend aan vertalers die zich wijden aan literaire projecten die bijzondere eisen stellen of extra risico's met zich meebrengen. In samenhang hiermee stelde het bestuur de minister voor de begrenzing van het aantal maandeenheden voor literaire vertalers te verschuiven van zes naar twaalf, een voorstel waarmee het departement bij brief van 28 april zijn instemming betuigde. Tevens hechtte de minister er zijn goedkeuring aan de extra middelen geheel te besteden in het kader van de regeling werkbeurzen voor literaire vertalers. Geconstateerd werd dat het Fonds bij het ontwikkelen en formuleren van het voorstel steeds heeft getracht een evenwichtige en redelijke verdeling van de gelden tussen vertalers en auteurs van oorspronkelijk werk voor ogen te houden. De minister ging dan ook akkoord met het voorstel het gemiddelde aantal maandeenheden van de vertaler op te trekken tot 3,68. Hij stemde echter niet helemaal in met de berekeningswijze van het Fonds. Omdat voor oorspronkelijke auteurs hetzelfde aantal maandeenheden gehandhaafd bleef als in 1981, diende ook voor vertalers het jaar 1981 als uitgangspunt voor de berekeningen te worden genomen. In dat jaar ontvingen 53 literaire vertalers een werkbeurs.

Deze zienswijze bracht met zich mee, dat het beschikbare bedrag van

f 350.000,— bij hantering van het gemiddelde aantal maandeenheden (3,68) en van het gewenste aantal van 65 vertalers zou worden overschreden:

1) berekening ministerie:

benodigd	: $65 \times 3,68 \times f\ 2.963,—$	f 708.750,—
begroot	: $53 \times 2,17 \times f\ 2.963,—$	f 340.775,— -/-
Extra benodigd		<u>f 367.975,—</u>

2) berekening Fonds:

benodigd	: $65 \times 3,68 \times f\ 2.963,—$	f 708.750,—
begroot	: $53 \times 2,17 \times f\ 2.963,—$	f 417.931,— -/-
Extra benodigd		<u>f 290.819,—</u>

De minister achtte in het licht van deze berekeningen een groei tot 63 vertalers aanvaardbaar en zegde een bedrag van f 347.413,— toe voor het optrekken van het gemiddelde.

Hiermee kwam het tweede deel van het Fondsvoorstel grotendeels op losse schroeven te staan, een extra reden voor het bestuur om in de komende tijd aandacht te besteden aan de vraag in hoeverre er garanties voor continuering kunnen worden verbonden aan werkbeurzen voor vertalers.

Over de toewijzing van de beschikbare extra beurzen konden in de meivergadering definitieve besluiten worden genomen. Deze aanvullende maandeenheden vormen een onderdeel van de in de bijlage I t/m III opgenomen toekenningen.

g. Reisbeurzen

Het bestuur zag in het verslagjaar in 42 van de 116 bij verzoeken om toekenning van een reisbeurs gevoegde motiveringen aanleiding tot toekenning van zo'n beurs over te gaan. Binnen het totale aantal aanvragen kwamen er 81 van auteurs van oorspronkelijk werk en 35 van vertalers. Het totaal toegekende bedrag ad f 105.126,— kwam ten goede aan 26 auteurs voor wie alles bijeengeteld f 74.140,— werd bestemd en

aan 16 vertalers aan wie beurzen tot een totaal van f 30.986,— werden verleend (zie bijlage V). De samenstelling van de commissie die het bestuur van een pre-advies op de aanvragen voorzag, is vermeld in bijlage XIII.

Een voorstel van het Dagelijks Bestuur de voor Reisbeursaanvragen/1983 te benoemen commissie te verzoeken de regeling reisbeurzen te evalueren werd door het bestuur overgenomen. De behoefte werd onderkend meer inzicht te verkrijgen in de mate waarin reisbeurzen functioneel zijn voor auteurs en vertalers. Ook zou moeten worden nagegaan of er meer stringente voorwaarden moeten worden gesteld aan de verslaglegging door bursalen en aan de financiële verantwoording.

V. Uitleenvergoedingen

Ofschoon de commissie die de selectie maakte van de over 1981 voor uitleenvergoedingen in aanmerking komende titels in oktober met haar werk gereed was, kon in het verslagjaar nog niet tot uitkering van de desbetreffende bedragen worden overgegaan.

Weliswaar ontving het Fonds de gegevens van de Nederlandse Bibliotheekdienst met betrekking tot de aantallen aanschaffingen per titel nog vóór 31 december, maar een overvolle agenda en overbelasting van het secretariaatsbureau verhinderden de afhandeling van een en ander. Wel kon het aandeel van de vertalers ten bedrage van f 86.400,— in de vorm van aanvullende honoraria worden uitgekeerd.

De hiervoor genoemde commissie bestond uit de heren Tys Boelens, Ad Verkuijlen en Aldert Walrecht.

Begin augustus '82 ontving het Fondsbestuur een afschrift van een brief van de minister van CRM gericht aan de Raad voor de Kunst, waarin de Raad om advies werd gevraagd over het voornemen van de minister een herschikking te laten plaatsvinden in het beleidsinstrumentarium op het gebied van de letteren. Deze 'herschikking' zou de beëindiging inhouden van het subsidie voor uitleenvergoedingen per 1 januari 1983. Dit betekent dat er geen uitleenvergoedingen meer zouden kunnen worden betaald voor in 1982 en latere jaren door de bibliotheken aangekochte werken.

Ten gevolge van invoering van zo'n maatregel zou per auteur gemiddeld ongeveer f 700,— per jaar worden ingeleverd. De groep litteraire vertalers die voor aanvullende honorering op vertalingen in aanmerking komt zou er in totaal f 86.400,— op achteruitgaan (gemiddeld $\pm$ f 540,— per jaar per vertaler). De voornemens tot wijziging van het ministerieel beleid bevatten de volgende initiatieven:

- = het beschikbaar stellen van f 200.000,— voor de bevordering van de participatie in de Nederlandse literatuur. Hiervan zou f 100.000,— beschikbaar moeten zijn voor litteraire manifestaties van landelijke aard (One World Poetry, Bzztôh en Stichting Boekwinkel op School);
- = f 100.000,— te bestemmen voor het Nederlands Letterkundig Museum en Documentatiecentrum in verband met verhoogde kosten van huisvesting;
- = f 100.000,— ter stimulering van de ontwikkeling van de letterkunde, waarvan f 60.000,— te bestemmen voor opdrachtenbeleid en

f 40.000,— voor de stimulering van jonge letterkundigen;
 = f 180.000,— te gebruiken voor de uitbreiding van de middelen voor de
 subsidiëring van literaire boekuitgaven.

Het in totaal voor de realisering van deze plannen benodigde bedrag van f 480.000,— zou binnen de letterenbegroting moeten worden vrijgemaakt door opheffing van de uitleenvergoedingen, omdat deze naar de mening van de minister 'gezien de betekenis van de verschillende instrumenten van beleid in relatie tot de doelstellingen van dat beleid' relatief de laagste prioriteit dienden te krijgen.

In aansluiting op zijn brief van 5 augustus berichtte de minister het Fondsbestuur op 22 oktober 1982 'gezien de recente ontwikkelingen op het gebied van de letteren' te hebben besloten subsidiëring van de uitleenvergoedingen per 1 januari 1983 te beëindigen. Uit de vrijgekomen middelen zou een bedrag van in totaal f 70.000,— worden besteed voor het stimuleren van de letterkunde door een actief opdrachtenbeleid en door aanmoediging van (jonge) aankomende schrijvers.

De minister verzocht het Fondsbestuur een concreet voorstel voorzien van een begroting ten aanzien van deze beide onderwerpen in te dienen. Een brief waarin het Fondsbestuur zijn grote bezorgdheid over het voornemen tot opheffing van de uitleenvergoedingen uitsprak had laatstgenoemd schrijven van de minister gekruist. Het bestuur drong in zijn protest met klem aan op handhaving van het subsidie voor de uitleenvergoedingen totdat uitvoering kan worden gegeven aan het leenrecht.

De Commissie voor Welzijn en Cultuur van de Tweede Kamer stelde op 18 november schriftelijke vragen aan de minister naar aanleiding van de in de Memorie van Toelichting bij de Rijksbegroting 1983 geuite beleidsvoornemens die ten aanzien van de hier besproken kwestie als volgt luiden:

'Mede omdat de wenselijkheid en mogelijkheid van de invoering van een wettelijk leenrecht fundamenteel onderzocht gaat worden heb ik het voornemen het huidige leengeld (f 480.000,—) aan te wenden voor de urgente uitbouw van het beleid.'

De Tweede Kamer-commissie vroeg de minister wat de gevolgen zijn van de andere aanwending van het huidige leengeld voor het uitkeringenniveau van het Fonds voor de Letteren en wat die andere besteding van het leengeld in concreto inhoudt.

In het hieropvolgende mondeling overleg tussen de minister van WVC en de Vaste Kamercommissie kondigde de heer F. Niessen aan de Kamer een motie te zullen voorleggen over de afschaffing van het leengeld-subsidie. Hij stelde daarbij dat het argument dat door deze maatregel bijna een half miljoen beschikbaar komt voor nieuwe initiatieven onvoldoende reden vormt om literaire auteurs ruim anderhalve ton te onthouden, waarop ze tot nu toe aanspraak konden maken.

De heer Niessen was van mening dat het leengeld, althans voor literaire schrijvers gecontinueerd moet worden, zolang de wettelijke regeling voor het leenrecht er nog niet is.

Een motie van deze strekking werd vervolgens door de heer Niessen ingediend en mede ondertekend door mevrouw Evenhuis-Van Essen en de heer Kosto (zitting 1982-1983 – Hoofdstuk XVI – 17600, nr. 28).

Het antwoord van minister Brinkman van WVC d.d. 15 december 1982 is te vinden in de Handelingen van de Tweede Kamer, zitting 1982-1983, 17600 Hoofdstuk XVI, nr. 39, en luidde:

'In de instellingsbeschikking voor de interdepartementale commissie 'leenrecht' is de bepaling opgenomen dat deze commissie haar advies uiterlijk op 1 januari 1984 gereed zal hebben. Deze termijn heeft de commissie nodig om haar werk af te ronden, omdat in de taakopdracht ook is opgenomen dat de commissie deskundigen uit de verschillende hierbij betrokken sectoren zal horen en waar nodig bij haar werk betrekken. Ik streef ernaar om in januari 1984 mijn standpunt te bepalen en de Kamer daarover te informeren. Het jaar 1984 zal verder nodig zijn om de eventuele invoering te regelen. Ik ben voornemens het bedrag van het zogenoemde leengeld (f 480.000,—) als volgt te besteden:

- = f 80.000,— ten behoeve van literaire manifestaties van landelijke aard (One World Poetry, Bzztôh);
- = f 100.000,— ten behoeve van huisvesting van het Letterkundig Museum;
- = f 150.000,— ten behoeve van het Fonds voor de Letteren;
- = f 30.000,— ter stimulering van debuten;
- = f 120.000,— ten behoeve van subsidiëring boekuitgaven.

De uitgaven via het Fonds voor de Letteren en ten behoeve van debuten vormen rechtstreekse inkomensbestanddelen voor literaire schrijvers. Ik geef er de voorkeur aan om de directe ondersteuning van schrijvers op deze wijze te realiseren, omdat bij de afweging ter zake het kwaliteitsaspect nadrukkelijk een rol kan spelen. Het achteraf toekennen van

leengeld volgens de nu beëindigde regeling, meen ik daarom dan ook te moeten ontraden.'

In afwachting van het formele antwoord van de minister op het protest van het Fonds over de voorgenomen opheffing van het leengeld-subsidie nam het Dagelijks Bestuur op zich een voorstel te formuleren voor regelingen voor opdrachten en debuten, twee zaken waaraan het bestuur, afgezien van de gerezen problematiek bij de leengelden, al sedert enige tijd prioriteit heeft willen geven.

VI. Beroepsregeling

De instelling van de commissie die de taak kreeg een juridisch sluitende beroepsregeling voor schrijvers en vertalers te ontwerpen kreeg begin 1982 haar beslag.

De commissie bestond uit D. Houwaart (lid/voorzitter) en de leden H. van den Bergh, Mr. E. J. Dommering, mevr. W. Lelieveld, mevr. B. van de Pol en mevr. Mr. I. C. van der Vlies.

Als waarnemer van het ministerie van CRM fungeerde de heer Mr. S. P. Berger; als plaatsvervangend waarnemer werd aangewezen mevr. L. Beaufort.

Het Fondsbestuur is dankbaar voor de voortvarendheid waarmee de commissie te werk is gegaan. Reeds op 14 september 1982 bood zij het bestuur een ontwerp-reglement aan tot instelling van een Commissie van Beroep van het Fonds voor de Letteren. In dit ontwerp-reglement werd gekozen voor een commissie van beroep die op voordracht van het Fondsbestuur door de minister van CRM wordt benoemd, maar die overigens in haar doen en laten een privaatrechtelijk karakter heeft. De omschrijving van de benoemingscriteria van de leden en plaatsvervangende leden van de Commissie van Beroep (CvB) werd ruim gehouden om uit een zo groot mogelijk reservoir te kunnen putten (dus ook uit universitaire kring).

De beroepsregeling zou naar de mening van de commissie uitsluitend moeten voorzien in een beroepsrecht van *aanvragers van uitkeringen* van het Fonds. De eerste stap die een aanvrager die zich niet met een besluit van het Fondsbestuur kan verenigen moet zetten, is het verzoeken om een schriftelijke gemotiveerde voor beroep vatbare beslissing. Hierna komt de beroepsprocedure verder op gang.

De commissie ging er in het ontwerp voorts van uit, dat het oordeel omtrent de literaire kwaliteit in beginsel niet ter discussie kan worden gesteld, 'tenzij het Fondsbestuur in redelijkheid niet tot de beslissing had kunnen komen.'

In het ontwerp-reglement werd voor een uitvoerige opsomming van beroepsgronden gekozen, teneinde de CvB die voor een deel uit niet-juristen zal bestaan, houvast te geven. De opsomming is deels ontleend aan de administratieve rechtspraak, hetgeen goed aansluit bij het wat ambivalente karakter van het Fonds, dat in privaatrechtelijke vorm publiekrechtelijke taken vervult.

De CvB zou in de visie van de commissie bij wege van bindend advies moeten beslissen. De secretaris van de CvB zou op voordracht van het Fondsbestuur door de minister van CRM dienen te worden benoemd. De functie van secretaris van het Fondsbestuur is onverenigbaar met de functie van secretaris van de CvB.

De ontwerp-regeling die ook ter kennis werd gebracht van het ministerie van CRM riep van die zijde een aantal reacties op die werden verwerkt in een aangepast concept. Dit concept – dat moest worden opgevat als een bijdrage tot de gedachtenvorming – werd bij brief van 22 september 1982 aan het Fondsbestuur toegezonden.

Het belangrijkste verschil met het ontwerp van de commissie was gelegen in de wijze waarop het beroep aanhangig dient te worden gemaakt. Het departement ging er vanuit dat alle beslissingen van het Fonds van een motivering moeten worden voorzien. De Fondscommissie stelde hiertegenover, dat nog afgezien van de praktische onmogelijkheid van zo'n werkwijze (het Fonds nam in 1983 waar het verzoeken om uitkeringen betrof, afgezien van de uitleenvergoedingen zo'n duizend beslissingen), de 'tussenstap' van het vragen van een voor beroep vatbare beslissing gewenst is om het bestuur de gelegenheid te bieden nog eens naar de zaak te kijken. Het Fondsbestuur was het in deze met de commissie eens, temeer waar het er sterk aan twijfelde of alle aanvragers wel prijs stellen op het ongevraagd ontvangen van een motivering c.q. van een oordeel over hun literaire kwaliteiten. Invoering van het departementale voorstel zou naar de mening van het bestuur het Fonds juist in die Olympus-achtige positie brengen, waartegen men terecht bezwaren heeft. Uiteraard moet het bestuur wel gemotiveerde beslissingen nemen, maar op grond van de vijfjarige ervaring en relatie met auteurs en vertalers achtte het het ongevraagd verstrekken van motiveringen op eerdergenoemde gronden ongewenst. Besloten werd dit standpunt ter kennis van het departement te brengen en voor te stellen de kwestie op te lossen door *desgevraagd* motiveringen te verstrekken. Een ander punt was dat het ministeriële concept geen beeld gaf van de wijze waarop de aan invoering van een beroepsregeling verbonden financiële risico's het hoofd kunnen worden geboden. Besloten werd het probleem van de financiering in het voortgaand overleg binnen de Fondscommissie aan de orde te stellen. Op 15 december stelde het bestuur het 'Reglement tot instelling van een Commissie van Beroep van het Fonds voor de Letteren' vast. De definitieve tekst van het reglement werd bij schrijven van 20 december voorgelegd aan de minister van WVC. Het

bestuur maakte in de begeleidende brief het voorbehoud, dat de inwerkingtreding van het reglement slechts kan plaatsvinden indien de financiële consequenties niet ten koste zullen gaan van de uitkeringen van het Fonds. Dit voorbehoud gold ook de aan de uitvoering van de regeling verbonden secretariaatskosten. De door het Fondsbestuur goedgekeurde tekst van het reglement is als bijlage XV bij dit verslag gevoegd.

van het besluit de heer Polet voor 1981 een werkbeurs van tien maandeenheden toe te kennen, zodanig dat de auteur voor dat jaar aanspraak kon maken op een beurs van twaalf maandeenheden. De drie eerdergenoemde bestuursbesluiten hadden betrekking op a) de aan acht- en twaalfmaandsbeurzen te verbinden garanties: na afloop van eerste garantieperiodes van respectievelijk drie en vijf jaren wordt vervolgens jaarlijks het aantal toe te kennen maandeenheden vastgesteld, b) de vermindering van acht- en twaalfmaandsbeurzen: indien tot vermindering wordt besloten zal die verlaging per jaar nooit meer dan twee maandeenheden bedragen, en c) de instelling van een tienmaandsbeurs, hetgeen een gevolg was van het onder b) genoemde.

In het verslag over 1981 zijn deze besluiten onder punt IV.f. opgenomen. Het bestuur werd er door middel van het genoemd schrijven van Mr. Verdaasdonk ook van op de hoogte gesteld, dat *in rechte* vernietiging van de gewraakte besluiten zou worden gevorderd, tenzij hem vóór 25 maart 1982 zou worden bericht, dat deze besluiten werden ingetrokken en dat zijn cliënt over 1981 aanspraak kon maken op een werkbeurs van twaalf maandeenheden. Dit kwam erop neer, dat het bestuur gevraagd werd binnen elf dagen beslissingen te herroepen die na zorgvuldig en uitgebreid overleg tot stand waren gekomen.

Het Algemeen Bestuur, dat op 24 maart 1982 bijeenkwam, was van oordeel dat in deze kwestie diezelfde zorgvuldigheid in acht diende te worden genomen. Algemeen gevoelen was bovendien dat nieuwe bestuursleden de gelegenheid moesten krijgen zich ter dege op de hoogte te stellen door kennisneming van vroegere stukken. Met het oog hierop werd verdere bespreking van deze zaak verschoven naar de eerstvolgende vergadering (van 12 mei 1982). Mr. Verdaasdonk werd van de reactie van het A.B. in kennis gesteld bij brief van 24 maart 1982. Op 2 april daaropvolgend werd de Stichting Fonds voor de Letteren door Mr. P. Mout die voor de heer Polet optrad gedagvaard om op dinsdag 27 april 1982 om 10.00 uur 'niet in persoon doch vertegenwoordigd door een procureur' te verschijnen ter terechtzitting van de Arrondissementsrechtbank te 's Gravenhage.

Inmiddels had het Fonds de juridische hulp ingeroepen van Mr. Th. Limperg. Deze nam op zich het Fonds voor de Letteren in de zaak Polet te vertegenwoordigen en vroeg uitstel van behandeling van de zaak, welk verzoek werd ingewilligd.

Hierna volgde een uitgebreide schriftelijke procedure: ter rolle van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag van 24 augustus 1982, werd door het Fonds van Conclusie van Antwoord gediend; de tegenpartij kreeg

uitstel tot 5 oktober – en in een later stadium tot 16 november 1982 maar dan wel peremptoir – voor Conclusie van Replik.

In de decembermaand werd door het Fonds de Conclusie van Dupliek voorbereid in samenwerking met Mr. Limperg en Mr. J. W. Knipscheer die de praktijk van de raadsman van het Fonds per 1 januari 1983 zal voortzetten. Omdat de zaak nog sub judice is onthoudt het bestuur zich in dit verslag van nader commentaar.

Amsterdam, september 1983

G. Verrips, voorzitter

W. Lelieveld, secretaris.

BIJLAGE I

**Specificatie principe toekenningen 12-maands werkbeurzen 1982
(max. f 35.556,—).**

1. H. C. ten Berge
2. J. Bernlef
3. Louis Ferron
4. Jacques Hamelink
5. Henk van Kerkwijk
6. Alfred Kossmann
7. Rudy Kousbroek
8. Gerrit Kouwenaar
9. Bert Schierbeek
10. J. F. Vogelaar

BIJLAGE II

Specificatie principe toekenningen 8-10 maands werkbeurzen 1982
(f 23.704,—/max. f 29.630)

<i>naam auteur/vertaler</i>	<i>aantal maanden</i>	
	<i>als auteur</i>	<i>als vertaler</i>
1. Bertus Aafjes	8	
2. Anneke Brassinga		8
3. Jeroen Brouwers	8	2
4. Thérèse Cornips		8
5. Jan Eijkelboom	5	3
6. Gerrit Komrij	8	
7. G. J. M. Meijsing	5	3
8. Adriaan Morriën	6	2
9. Peter Nijmeijer	5	4
10. Hans van Pinxteren	1	8
11. Barber van de Pol	3	6
12. Sybren Polet	8	
13. K. Schippers	8	
14. Bob den Uyl	8	
15. Simon Vinkenoog	8	
16. Hans Warren	8	

BIJLAGE III

Specificatie principe toekenningen 1-6 maands werkbeurzen 1982
(f 2.963,—/max. f 17.778,—)

naam auteur/vertaler	aantal maanden	
	als auteur	als vertaler
1. A. Alberts	4	
2. Peter Andriesse	1	
3. Armando	3	
4. Tine Ausma		3
5. Guus Baas	2	
6. Nel Bakker	2	
7. Hans Bakx	2	4
8. Paul Beers		4
9. Jana Beranová		3
10. Arie van den Berg	4	
11. Peter Bergsma		3
12. Yolanda Bloemen		2
13. Jan Blokker jr.	2	
14. A. H. den Boef	1	
15. Rob Bognår	2	
16. Graa Boomsma	1	
17. Pier Boorsma	2	
18. Ben Borgart	2	
19. E. Borger		4
20. Jacobus Bos	1	
21. Philo Bregstein	3	
22. Stella Bromet		2
23. Karin Bron		1
24. Paul de Bruin		2
25. Wim Burkunk	2	
26. Ian Buruma	2	
27. Edgar Cairo	4	
28. Patrizio Canaponi	6	
29. Willem Capteyn	2	
30. Ton Ceelen		2
31. Sjaak Commandeur		6
32. R. A. Cornets de Groot	3	
33. Erika Dedinszky	1	4
34. J. A. Deelder	2	
35. Max Dendermonde	4	
36. Astère Michel Dhondt	2	
37. Johnny van Doorn	2	
38. Hans Dorrestijn	1	
39. Thea Dubelaar	1	
40. Jean Dulieu	2	
41. Inez van Dulleman	5	

<i>naam auteur/vertaler</i>	<i>aantal maanden</i>	
	<i>als auteur</i>	<i>als vertaler</i>
42. Theodor Duquesnoy	1	3
43. Peter van Dijk	1	
44. Gertie Evenhuis	3	
45. Jozef Eijckmans	4	
46. Ypk fan der Fear	1	
47. Margaretha Ferguson	4	
48. Mea Flothuis		1
49. Marko Fondse	1	6
50. Kester Freriks	4	
51. Jante Geartsma	1	1
52. Guido Golûke		3
53. Thomas Graftdijk	3	4
54. Jacob Groot	2	2
55. Wim Gijsen	1	
56. Anton Haakman	4	2
57. Josse de Haan	2	
58. Fritz ten Harmsen van der Beek	3	
59. Martin Hartkamp	3	
60. Marcus Heeresma	1	
61. Hugo Heinen	2	
62. Joop van Helmond		3
63. J. S. Henriksson	4	
64. Salvador Hertog	3	
65. Tsjêbbe Hettinga	1	1
66. L. J. Hiddema	1	
67. R. G. W. Hisgen		1
68. Wim Hofman	1	
69. Ochrid Hogen Esch		1
70. Hero Hokwerda		4
71. Kees Holierhoek	4	
72. J. W. Holsbergen	4	
73. Hans Hom		3
74. Johan Hos		2
75. Peter van den Hoven	2	
76. Karin van Ingen Schenau		2
77. Marjolijn Jacobs		1
78. Pszisko Jacobs		2
79. Susan Janssen		1
80. Eelke de Jong	2	
81. Theo de Jong	3	
82. C. Jongenburger		3
83. Peter Kaaij		4
84. Jan Kal	2	
85. Mensje van Keulen	3	
86. Margot Klaarhamer		3
87. Jos Knipscheer		3
89. Helen Knopper	4	1

<i>naam auteur/vertaler</i>	<i>aantal maanden</i>	
	<i>als auteur</i>	<i>als vertaler</i>
90. Dirk Ayelt Kooiman	6	
91. Tim Krabbé	2	
92. Jelle Krol		1
93. Sybe Krol	1	1
94. Dirk Kroon	3	
95. Gerard Kruisman		5
96. Dirkje Kuik	3	
97. Nannie Kuiper	2	
98. Frans Kuipers	1	
99. René Kurpershoek		2
100. Frans Kusters	3	
101. Wiel Kusters	5	
102. Sjoerd Kuyper	2	
103. Anton Kuyten	2	
104. Diana Lebac	1	
105. Robert Lemm	1	4
106. Gerard Lemmens	2	
107. Ingeborg Lesener		5
108. Robert Loesberg	1	
109. Esteban Lopez	3	
110. Lidy van Marissing	5	
111. Nicolaas Matsier	2	
112. Lizzy Sara May	4	
113. Hannes Meinkema	1	
114. Josepha Mendels	3	
115. Jaap van de Merwe	2	
116. Maaïke Meijer	1	
117. Mia Meijer	2	
118. Marga Minco	4	
119. Maurits Mok	6	
120. Peter van Oers		1
121. Annie van den Oever	1	
122. Dorinde van Oort		2
123. Kees Ouwers	3	
124. Ankie Peijpers	2	
125. Hans Plomp	2	
126. Ieme van der Poel	3	
127. Coert Poort	1	
128. Ethel Portnoy	4	
129. Gerard Rasch	2	4
130. Ton van Reen	1	
131. Fem Rutke	1	
132. Marioline Sabarte Belcortu		6
133. Jean-A. Schalekamp	1	1
134. W. E. Scheltens		2
135. Th. van Schoonhoven	1	
136. Rob Schouten	3	

<i>naam auteur/vertaler</i>	<i>aantal maanden</i>	
	<i>als auteur</i>	<i>als vertaler</i>
137. Koos Schuur	3	
138. Annie Sillevius		2
139. Hans Sleutelaar	1	2
140. K. R. J. K. Snel		1
141. Jan Staal	3	
142. Maarten Steenmeijer	1	2
143. Frans Stüger	1	
144. Paul Syrier		1
145. D. A. Tamminga	2	
146. Hans Tentije	6	
147. Jolijn Tevel		1
148. Henk van Teylingen	1	2
149. Monique Thijssen	1	
150. W. D. Tieges	2	2
151. J. G. Toonder	3	
152. Willem van Toorn	4	3
153. Tymen Trolsky	1	
154. Piet Valkman	1	
155. Ewald Vanvugt	1	
156. R. J. van der Veer		2
157. Herman Verhaar	3	
158. Joop Verhaaren	1	
159. Hans Verhagen	2	
160. Rien Verhoef		6
161. Ger Verrips	6	
162. Dolf Verroen	3	
163. Dolf Verspoor		6
164. J. A. Versteeg	1	2
165. Ab Visser	4	
166. Hans Vlek	1	
167. Pietha de Voogd		1
168. Tonny Vos	1	
169. Mischa de Vreede	3	
170. Rien Vroegindewey	1	
171. Noriko de Vroomen		2
172. Elly de Waard	2	
173. Hans van de Waarsenburg	3	
174. Kristien Warmenhoven		3
175. Ellen Warmond	4	
176. A. H. van der Weel		1
177. Aar van de Werfhorst	2	
178. Hans Werner	1	2
179. J. J. Wesselo	1	
180. Marja Wiebes		2
181. Leon de Winter	6	
182. Maxim de Winter		3
183. Oscar de Wit	2	

<i>naam auteur/vertaler</i>	<i>aantal maanden</i>	
	<i>als auteur</i>	<i>als vertaler</i>
184. Frans van Woerden		6
185. Ruth Wolf	1	
186. Elly van Wijmen	1	
187. Popke van der Zee		1
188. Liesbeth Ziedses des Plantes		4
189. Aya Zikken	4	
190. Peter Zonderland	2	
191. Gerrit Jan Zwier	2	

BIJLAGE IV

Specificatie principe toekenningen-extra werkbeurzen voor vertalers 1981
 (één maandeenhed = max. f 2.868,—)

<i>naam vertaler</i>	<i>aantal maanden</i>
1. Tine Ausma	1
2. Hans Bakx	2
3. Paul Beers	1
4. Jana Beranová	1
5. Greetje van den Bergh	2
6. Peter Bergsma	2
7. Yolanda Bloemen	1½
8. E. Borger	1
9. Anneke Brassinga	4
10. Stella Bromet	1
11. Nini Brunt	1
12. Sjaak Commandeur	2
13. Thérèse Cornips	4
14. Erika Dedinszky	2
15. Peter van Dijk	1
16. Marijke Emeis	1
17. Jan Eijkelboom	2
18. Guido Golüke	1
19. Thomas Graftdijk	2
20. Jacob Groot	2
21. Anton Haakman	2
22. Joop van Helmond	1
23. Margreet Hirs	1
24. Hans Hom	2
25. Marjolijn Jacobs	1
26. Susan Janssen	1
27. Joyce & Co	2
28. Giny Klatser	1
29. Jos Knipscheer	1
30. Gerard Kruisman	2
31. Ingeborg Lesener	3
32. Peter Nijmeijer	1
33. Peter van Oers	1
34. Hans van Pinxteren	3
35. Barber van de Pol	2
36. Gerard Rasch	2
37. Marioline Sabarte Belacortu	3
38. W. E. Scheltens	1
39. Jolijn Tevel	1
40. R. J. van der Veer	1
41. Jacoba van Velde	1
42. Rien Verhoef	2

*naam vertaler**aantal maanden*

- 43. Kristien Warmenhoven
- 44. Marja Wiebes
- 45. Maxim de Winter
- 46. Frans van Woerden
- 47. Liesbeth Ziedses des Plantes

2
1½
1
3
1

BIJLAGE V

Specificatie toegekende reisbeurzen 1982

<i>naam</i>	<i>bedrag</i>
1. Peter Andriesse	f 3.000,—
2. Armando	— 5.000,—
3. Tine Ausma	— 1.350,—
4. Anne Marie Baart	— 2.210,—
5. H. H. ter Balkt	— 3.000,—
6. Jana Beranová	— 1.800,—
7. H. C. ten Berge	— 3.500,—
8. Willem Brakman	— 6.560,—
9. Ben Borgart	— 2.000,—
10. Gerard Brands	— 2.000,—
11. Willem Capteyn	— 1.750,—
12. Astère Michel Dhondt	— 2.840,—
13. Pierre H. Dubois	— 3.860,—
14. Jan G. Elburg	— 2.000,—
15. Louis Ferron	— 760,—
16. Marko Fondse	— 5.500,—
17. Kester Freriks	— 500,—
18. F. W. de Haas	— 500,—
19. J. S. Henriksson	— 3.000,—
20. Hero Hokwerda	— 2.700,—
21. C. Jongenburger	— 600,—
22. Gerard Kruisman	— 2.000,—
23. Anton Kuyten	— 1.500,—
24. Geertje Lammers	— 1.780,—
25. Harriet Laurey	— 3.380,—
26. Ingeborg Lesener	— 2.330,—
27. Henk Romijn Meijer	— 1.010,—
28. Mia Meijer	— 2.280,—
29. Hans van Pinxteren	— 2.500,—
30. Anne Pries	— 2.240,—
31. Hans Tentije	— 1.370,—
32. Monique Thijssen	— 3.000,—
33. Bob den Uyl	— 6.000,—
34. Rien Verhoef en Sjaak Commandeur	— 5.000,—
35. Ger Verrips	— 1.500,—
36. J. A. Versteeg	— 318,—
37. Pietha de Voogd	— 1.600,—
38. Elly de Waard	— 1.400,—
39. Frans van Woerden	— 768,—
40. Karst Woudstra	— 3.340,—
41. Aya Zikken	— 7.380,—

BIJLAGE VI

Specificatie aanvullende honorering van de in 1981 verschenen boekwerken (oorspronkelijk werk)

<i>naam</i>	<i>titel</i>	<i>bedrag</i>
<i>a. Proza</i>		
A. Alberts	De honden jagen niet meer	f 1.920,—
Armando	Aantekeningen over de vijand	— 960,—
Paul Beers (red.)	Gombrowicziana	— 1.920,—
J. Bernlef	Onder ijsbergen	— 2.880,—
J. M. A. Biesheuvel	Duizend vlinders	— 4.800,—
Herman Pieter de Boer	De nymfentrein en andere verhalen	— 1.920,—
Ben Borgart	Troost	— 1.920,—
Jeroen Brouwers	Bezonken rood	— 2.880,—
Jeroen Brouwers	Et in Arcadio ego	— 960,—
Edgar Cairo	Als je hoofd is geboord	— 1.920,—
Cornets de Groot	Ladders in de leegte	— 3.840,—
Midas Dekkers	Het beest	— 1.920,—
Hans Dorrestijn	Het graf van Couperin	— 1.920,—
Inez van Dullemen	Eeuwig dag, eeuwig nacht	— 2.880,—
Johan Fabricius (erven)	De bruiden in het bad	— 1.920,—
Johan Fabricius (erven)	De brug over de Dordogne	— 1.920,—
Johan Fabricius (erven)	Het zilveren theeservies	— 960,—
Margaretha Ferguson	China gewoon	— 2.880,—
Louis Ferron	Plicht!	— 2.880,—
Jean-Paul Franssens	De wisselwachter	— 1.920,—
Kester Freriks	Hölderlins toren	— 2.880,—
Rudolf Geel	Ongenaakbaar	— 2.880,—
Thomas Graftdijk	Positieve helden	— 2.880,—
Abel J. Herzberg	Twee verhalen	— 1.920,—
Judith Herzberg	Charlotte, dagboek bij een film	— 1.920,—
Bert Jansen	Thuiskomst	— 1.920,—
Alfred Kossmann	Hoogmoed en dronkenschap	— 2.880,—
Rudy Kousbroek	Vincent en het geheim van zijn vaders lichaam	— 2.880,—
Jacques Kruithof	Vingeroefeningen	— 1.920,—
Wiel Kusters	Het mijnmuseum	— 1.920,—
Robert Lemm	Bloedjas	— 1.920,—
Lidy van Marissing	Reis door loopgraven	— 2.880,—
Lizzy Sara May	Beminnen met verstand	— 1.920,—
Josepha Mendels	Welkom in dit leven	— 2.880,—
Helene Nolthenius	Muziek tussen hemel en aarde	— 2.880,—
Cees Nooteboom	Een lied van schijn en wezen	— 1.920,—
Cees Nooteboom	Voorbij passages	— 2.880,—
Jean-Pierre Plooi	Duvelsmoer	— 1.920,—
K. L. Poll	Wennen aan vrede	— 1.920,—

<i>naam</i>	<i>titel</i>	<i>bedrag</i>
Ethel Portnoy	Het ontwaken van de zee	f 2.880,—
Gerard Reve	De vierde man	— 2.880,—
Gerard Reve	Archief Reve 1931-1960	— 3.840,—
Gerard Reve	Brieven aan Bernard S.	— 960,—
Gerard Reve	Brieven aan Josine M.	— 3.840,—
Renate Rubinstein	Twee eendjes en wat brood	— 3.840,—
Marian van de Ruit	De onschuld	— 1.920,—
Jan Siebelink	De reptielse geest	— 2.880,—
Ben Stroman	Vandaag bestaat niet	— 2.880,—
Bernard Sijsma	De navel der aarde	— 1.920,—
Jan Gerhard Toonder	De hartjacht	— 2.880,—
Thomas Verbogt	De feestavond	— 960,—
Mischa de Vreede	Over	— 1.920,—
Hans Warren	Geheim dagboek 1942-1944	— 1.920,—
Leon de Winter	Zoeken naar Eileen W.	— 3.840,—
Leon de Winter	La Place de la Bastille	— 1.920,—
Eefje Wijnberg	Een meisjesleven	— 2.880,—
Aya Zikken	Terug naar de atlasvlinder	— 1.920,—

b. poëzie

H. C. ten Berge	Nieuwe gedichten	— 2.880,—
Willem Bijsterbosch	Motief onbekend	— 1.920,—
Robert Egeter van Kuyk	Boegbeelden	— 960,—
Hans Faverey	Lichtval	— 2.880,—
Marko Fondse	inleiding bij 'Een eerlijk man heeft niets dan zijn gelaat; een bloemlezing uit de gedichten van Jan Greshoff'	— 480,—
Marcel Koopman	Binnenzee buitengaats	— 960,—
Dirk Kroon	In de huid van de tijd	— 1.920,—
Wiel Kusters	Hoofden	— 1.920,—
Maurits Mok	Achterwegen	— 1.920,—
Hans van Pinxteren	Vluchtig schuinschrift	— 960,—
Hans Plomp	Venus in Holland	— 1.920,—
Martin Reints	Waar ze komt daar is ze	— 2.880,—
Willem van Toorn	Het landleven	— 960,—
Hans Vlek	De toren van Babbel	— 1.920,—
Elly de Waard	Furie	— 1.920,—
Hans van de Waarsenburg	Zeeschappen	— 960,—
Ellen Warmond	Ordening	— 1.920,—
Hans Warren	Verzamelde gedichten 1941-1981	— 3.840,—
Lela Zečková	Belvédère	— 1.920,—

c. kinder- en jeugdliteratuur

Henk Barnard	Hier wonen goedgeefse mensen	— 1.920,—
Paul Biegel	Jiri	— 960,—

<i>naam</i>	<i>titel</i>	<i>bedrag</i>
Paul Biegel	Haas; eerste boek: voorjaar	f 2.880,—
Sacha Burger	Het jaar van Nemea	— 2.880,—
Hans Dorrestijn	De rooie vuurtoren	— 1.920,—
Thea Dubelaar	Een beetje leeuw	— 1.920,—
Jean Dulieu	Paulus en de insekten	— 960,—
Karel Eykman	Liefdewerk oud papier	— 2.880,—
Karel Eykman	Kouwe kunstjes	— 960,—
Peter van Gestel	Joost of de domme avonturen van een slim jongetje	— 2.880,—
Diet Huber	Letje Annabetje bot	— 1.920,—
Henk van Kerkwijk	Paniek op Ganymedes	— 2.880,—
Henk van Kerkwijk	Uit de vuilnisbak	— 960,—
Marianne Keser	Op blote voeten naar Moskou	— 1.920,—
Leonie Kooiker	Tante Mien	— 960,—
Rindert Kromhout		
van der Meer	En Peter was de vlieg	— 1.920,—
Nannie Kuiper	De eend op de pot	— 1.920,—
Sjoerd Kuyper	Het zakmes	— 960,—
Els Pelgrom	Lady Africa en nog een paar	— 1.920,—
An Rutgers van der Loeff		
en Miek Dorrestein	Die man daar is mijn vader	— 1.920,—
Simone Schell	Tocht naar Toerpa	— 960,—
Alet Schouten	De vier wezen	— 1.920,—
Bob Tadema Sporry	Mijn vader is een dwerg	— 1.920,—
Rita Törnqvist	Een rooskleurig meisje	— 1.920,—
Dolf Verroen	Juf is gek	— 1.920,—
Ida Vos	Wie niet weg is wordt gezien	— 2.880,—
Dolf de Vries	Ik loop weg hoor!	— 960,—
Willem Wilmink	Twee meisjes in Twente	— 1.920,—
Elly van Wijmen	Doeriejeeh	— 1.920,—

d. rubriek fries

G. Willem Abma	In Satansbern	— 3.840,—
Daniël Daen	Nachtfeest	— 1.920,—
Ypk fan der Fear	Eros yn 'e stikels	— 960,—
Jante Geartsma	Hedzer de hamsterboer	— 480,—
Hylkje Goinga	Thús is de maggi op	— 2.880,—
Josse de Haan	Omskotten fan leafde	— 2.880,—
Tsjebbe Hettinga	Tusken de bidriuwen troch is âlderdom	— 1.920,—
Bartle Laverman	Ik laitsje my dea	— 1.920,—
Tiny Mulder	Tin iis	— 4.800,—
Tiny Mulder	Rare dokter Dingdong	— 480,—
Johan Veenstra	Een vlinder van zilver	— 1.920,—
Ella Wassenaer	Fernijd fiergeischt	— 2.880,—

<i>naam</i>	<i>titel</i>	<i>bedrag</i>
<i>e. rubriek toneel-, radio- en televisiespelen</i>		
Guus Baas	Hotel Belle-vue	f 2.880,—
Annet van Battum	Stel je eens voor dat.....	- 1.920,—
Annet van Battum	Een kostbare vondst	- 1.920,—
Paul Biegel	Babylon	- 1.920,—
Rob Bognår	Vluchthavens	- 1.920,—
Peter van Gestel	Donker	- 1.920,—
Peter van Gestel	De leraar	- 1.920,—
Wim Gijsen	Het geluid van kleppers	- 1.920,—
Richard Hendrikx	Het eindexamen	- 2.880,—
Frank Herzen	Ik heb nooit verwacht eeuwig te leven	- 2.880,—
Kees Holierhoek	Een nieuwe woning, een nieuw bestaan	- 3.840,—
Kees Holierhoek	Gescheiden wegen	- 3.840,—
Kees Holierhoek	Kiezen of delen	- 3.840,—
Kees Holierhoek	Onvoltooid verleden tijd	- 2.880,—
Kees Holierhoek	De prijs van de waarheid	- 2.880,—
Sjoerd Kuyper	Magier en de middelman	- 3.840,—
Jaap van de Merwe	Groeten uit Scheveningen	- 3.840,—
Mia Meijer	Eva en Henne	- 2.880,—
Mia Meijer	Eva en Sandra	- 3.840,—
Mia Meijer	Eva en Freek	- 2.880,—
Mia Meijer	Cécile	- 3.840,—
Jan Ottenhof	Vleugels van was	- 3.840,—
Jean-Pierre Plooi	De Morbocraat	- 2.880,—
Astrid H. Roemer	De buiksluiter	- 2.880,—
René Seegers, Jean van de Velde en Leon de Winter	Junkieverdriet	- 1.920,—
Frans Verbeek	Goeie voornemens	- 1.920,—
Mischa de Vreede	Een dag uit het leven van de ouders van Gijs Bakker	- 1.920,—
Dick Walda	Suikergoed en hartepijn	- 2.880,—
Dick Walda	Een vogel in de hand	- 3.840,—
Dick Walda	Hartsgeheimen	- 3.840,—
Dick Walda	Wie krijgt de kat?	- 1.920,—
Dick Walda	Een vlieger voor God	- 3.840,—
Dick Walda	De vreemdeling	- 2.880,—
totaal		f <u>347.040,—</u>

BIJLAGE VII

Specificatie aanvullende honorering van de in 1981 verschenen literaire vertalingen

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijk auteur</i>	<i>bedrag</i>
<i>a. vertaalde poëzie</i>			
Ernst van Altena	Wulpse sonnetten	Pietro Aretino	f 480,—
Ernst van Altena	Van Apollinaire tot Wedekind	div. auteurs	— 3.840,—
Ernst van Altena	Zangen van Bilitis	Pierre Louÿs	— 3.840,—
Huib Beurskens	Het zwijgen in de steen	Georg Trakl	— 2.880,—
Wim van Binsbergen	Lied van Lawino en		
en Ad van Rijsewijk	Lied van Ocol	Okot p'Bitek	— 3.840,—
Erika Dedinszky	Muziekstukken	Miklós Veress	— 960,—
Ken Mangroelal	Gedichten in beweging	Semiramos Guillén	
		Barrientos	— 960,—
Peter Nijmeijer	De rugwaartse blik	Seamus Heaney	— 960,—
Peter Nijmeijer en			
Gerard Rasch	Gezichten	Tadeusz Rózewicz	— 3.840,—
Lela Zečková	Gedichten	Vasko Popa	— 1.440,—
<i>b. vertaalde kinder- en jeugdliteratuur</i>			
Karin Bron	Een heksentoer	Nina Bawden	— 1.088,—
Lore Coutinho	Praatjes vullen geen gaatjes	Norma Fox Mazer	— 1.203,—
Els van Delden	Rosa, het bescherm-spook	Christine Nöstlinger	— 1.242,—
Els van Delden	Vrijen, wat een gedoe	Christine Nöstlinger	— 1.159,—
Els van Delden	Frederike vuurtoren	Christine Nöstlinger	— 331,—
Miep Diekmann en			
Hans Krijt	Katja; tussen jij en u	Jana Cervenková	— 1.292,—
Peter van Dijk	Snoef	Nina Bawden	— 869,—
Charlotte van Gelder	Het huis in Niemandland	Christine Nöstlinger	— 1.352,—
Benjamin Gijzel	Koning Matthijsje de Eerste	Janusz Korczak	— 2.543,—
Herman Koch	De huisjongen	Ferdinand Oyono	— 1.104,—
Henny Scheepmaker	Marionetten van het kwaad	Ernesto Bethancourt	— 987,—
Torbjörn Törnqvist	Toen Michiel een kies wilde trekken	Astrid Lindgren	— 69,—

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijk auteur</i>	<i>bedrag</i>
Bob den Uyl	Mevrouw Vis, aap en de vuilniskoningin	Norma Fox Mazer	f 1.140,—
Piet Verhagen	Voor galg en rad	K.M. Peyton	— 2.162,—
Piet Verhagen	Achter slot en grendel	K.M. Peyton	— 1.722,—
Mischa de Vreede	In het voorbijgaan	Corinne Gerson	— 1.656,—
Ank van Wijngaarden	De onbekende reiziger	Diana Jones	— 1.488,—
Nini de Zanger-van der Beek	Elvis Karlsson	Maria Gripe	— 944,—

c. vertaalde toneel-, radio- en televisiespelen

Hans W. Bakx	Voor het pensioen	Thomas Bernhard	— 630,—
Hans W. Bakx	Kleist	H. von Kleist	— 392,—
Marko Fondse	Strategie voor twee hammen	Raymond Cousse	— 180,—
Benjamin Gijzel	Politie	Slawomir Mrozek	— 331,—
Benjamin Gijzel	Bos blijft bos	Jerzy Janicki	— 235,—
Jaap van de Merwe	Overstappen	Norman Smythe	— 331,—
Johan van Nieuwenhuizen	Langzaam stroomafwaarts	Frank Werner	— 166,—

d. vertalingen uit het duits

Ernst van Altena	Fabian	Erich Kästner	— 2.291,—
Hans W. Bakx en Thomas Graftdijk	De stemmenimitator	Thomas Bernhard	— 580,—
Jeroen Brouwers	Rheinsberg; een liefdesverhaal	Kurt Tucholsky	— 290,—
Jeroen Brouwers	Plaatjesboek voor verliefden	Kurt Tucholsky	— 290,—
Gerrit Bussink	Langzame terugkeer	Peter Handke	— 1.104,—
Theodor Duquesnoy	Sicilië (in: 'Acht eilanden in de literatuur')	Johann Gottfried Seume	— 138,—
Hans Hom	13 bedenkelijke verhalen	Hans Henny Jahn	— 2.236,—
Hans Hom	Dagboeken	Bertolt Brecht	— 1.815,—
Hans Hom	Lange afwezigheid	Brigitte Schwaiger	— 469,—
Hans Hom	Dagboek 1966-1971	Max Frisch	— 2.760,—
Ronald Jonkers	Over een voettocht door de kou	Werner Herzog	— 885,—
Peter Kaaij	De bot	Günter Grass	— 5.713,—
Margot Klarhamer	Stiller	Max Frisch	— 3.864,—
Huib van Krimpen	Waarnemer van zijn tijd	Joseph Roth	— 1.435,—
Evelien van Leeuwen	Saumlos	Peter O. Chotjewitz	— 1.458,—
Ingeborg Lesener	Het leven van Quintus Fixlein	Jean Paul	— 3.450,—

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijke auteur</i>	<i>bedrag</i>
Ingeborg Lesener Pim Lukkenauer	Verhalen De aantekeningen van Malte Laurids Brigge	Friedrich Schiller	f 1.546,—
Peter Nijmeijer Wouter Donath	De elfde vinger	Rainer Maria Rilke Walter Serner	— 1.932,— — 2.760,—
Tieges	Albino	Bruno Schnyder	— 607,—
Henriëtte van Weerdt-Schellekens	Legende van het geluk zonder einde	Ulrich Plenzdorf	— 2.153,—
W. Wielek-Berg	Kinderen zonder land	Irmgard Keun	— 1.463,—
W. Wielek-Berg	Radetzkyarms	Joseph Roth	— 3.836,—
W. Wielek-Berg	Linda (in: 'Vrouwen')	Sigrid Bunk	— 209,—
W. Wielek-Berg	De zwarte spin	Jeremias Gotthelf	— 731,—

e. vertalingen uit het engels/amerikaans

Peter Andriessie	Dagboek van een onbenul	George en Wee- don Grossmith	— 1.380,—
Frank Berserik	Doodvonnis per ver- zekeringspolis	James M. Cain	— 1.270,—
Frank Berserik	De hond van de Baskervilles	Arthur Conan Doyle	— 1.987,—
Gerrit de Blaauw, Marion op den Camp en Gideon den Tex	Pure klasse	Tom Wolfe	— 3.726,—
Renée Bodt	Als een tweederangs burger	Buchi Emecheta	— 2.116,—
Aris J. van Braam	Bijverschijnselen	Woody Allen	— 1.007,—
C. A. G. van den Broek	Slapeloze nachten	Elizabeth Hardwick	— 1.256,—
Stella Bromet	Het gezelschap van vrouwen	Mary Gordon	— 2.926,—
Stella Bromet	Het middenstuk	Margaret Drabble	— 3.312,—
Wiebe Buddingh'	De roep van de uil	Patricia Highsmith	— 2.626,—
Wiebe Buddingh'	De glazen cel	Patricia Highsmith	— 2.374,—
Wiebe Buddingh'	Hard gelach	Tom Sharpe	— 2.332,—
Sjaak Commandeur en Rien Verhoef	1985	Anthony Burgess	— 2.760,—
Lore Coutinho	Het rad van liefde	Joyce Carol Oates	— 1.546,—
Jac Dicker	Pijl van God	Chinua Achebe	— 2.653,—
Wim Dielemans	Het witte hotel	D.M. Thomas	— 2.415,—
Jan Donkers en Tineke Donkers	Wiegend in de wind	Patricia Highsmith	— 2.070,—
Tineke Donkers	Het fotopaleis	Paul Theroux	— 2.953,—
W. A. Dorsman-Vos	De molen aan de Floss	George Eliot	— 5.658,—

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijk auteur</i>	<i>bedrag</i>
Marijke Emeis	Nocturnes voor de koning van Napels	Edmund White	f 1.159,—
Jo Fiedeldij Dop	Naar de vuurtoren	Virginia Woolf	— 1.951,—
Mea Flothuis	Een bocht in de rivier	V.S. Naipaul	— 3.174,—
Guido Golûke	Dat hebben we gehad	Robert Graves	— 3.643,—
Guido Golûke	Wraak	Jim Harrison	— 2.291,—
Marianne van der Heijden	Margaret en ik	Kate Wilhelm	— 1.822,—
Ruud Hisgen en Adriaan van der Weel	Proxopera	Benedict Kiely	— 570,—
Heleen ten Holt	De troost van vreemden	Ian McEwan	— 1.159,—
Else Hoog	De ghostwriter	Philip Roth	— 1.242,—
Johan Hos	Bijna binnen handbereik	James Baldwin	— 5.490,—
Djuka Houweling	Mannen uit China	Maxine Hong Kingston	— 3.064,—
Maina Huiskens	De kasteelboom	Lisa Alther	— 6.210,—
Joyce & Co	Decadentie	Richard Gilman	— 1.358,—
Frans Kellendonk	De moeilijke jaren	Henry James	— 4.416,—
Jan Willem Korthals	De huwelijken tussen zones 3, 4 en 5	Doris Lessing	— 2.760,—
Jan Willem Korthals	Shikasta	Doris Lessing	— 4.416,—
Bartho Kriek	Op zijn plaats	Ann Beattie	— 3.726,—
René Kurpershoek	De glazen stolp	Sylvia Plath	— 1.987,—
Geertje Lammers	Kindje lief	Joyce Maynard	— 2.456,—
Geertje Lammers	Een echo van de storm	Doris Lessing	— 3.367,—
Geertje Lammers	De autobiografie van Alice B. Toklas	Gertrude Stein	— 2.760,—
Mouring Lindenburg	Schrijvende vrouwen	Virginia Woolf	— 1.620,—
Nicolaas Matsier	De avonturen van Aardje Stapper	Stefan Themerson	— 414,—
Johan van Nieuwenhuizen	Een volk op doortocht	Jan Yoors	— 2.029,—
Aad Nuis	De coup	John Updike	— 2.898,—
Peter van Oers	Steden van de rode nacht	William Burroughs	— 3.229,—
Peter van Oers	De onderkoning van Ouidah	Bruce Chatwin	— 1.007,—
Peter van Oers en Frans van der Wiel	Zwarte kaartjes	Jayne Anne Philips	— 1.656,—
Coen Pranger	Pentimento	Lilian Hellman	— 1.063,—
Max Schuchart	De memoires van de hoogwelgeboren Barry Lyndon	William Makepiece Thackeray	— 3.547,—
Max Schuchart	Nagelaten vertellingen	J.R.R. Tolkien	— 6.900,—
Max Schuchart	Het meisje op de schommel	Richard Adams	— 4.347,—
Max Schuchart	De levens van Dubin	Bernard Malamud	— 4.692,—

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijk auteur</i>	<i>bedrag</i>
Willem van Toorn	Een huwelijk in afleveringen	John Updike	f 828,—
John Vandenberg	Doe wat ge wilt	Henry Miller	— 2.208,—
Dorien Veldhuizen	Territoriale rechten	Muriel Spark	— 1.601,—
Dorien Veldhuizen	De spreienmaakster (in: 'Vrouwen')	Angela Carter	— 175,—
Piet Verhagen	Kannibalen en zendingen	Mary McCarthy	— 3.588,—
Nettie Vink	Mijn straat heeft geen naam	Sandra Young	— 2.467,—
Maxim de Winter	De pornograaf	John McGahern	— 2.484,—
Willem Witteveen	Het dagboek	Bernice Rubens	— 966,—

f. vertalingen uit het frans

Ernst van Altena	Libertijnse Thérèse	anoniem	— 960,—
Greetje van den Bergh	De geboken vrouw	Simone de Beauvoir	— 1.960,—
Susan Dubois-Scheltema	Het vrouwenvertrek	Jeanne Bourin	— 5.244,—
Koert de Haan	Het goud	Blaise Cendrars	— 1.033,—
Clasine Heering	De kust van de Syrten	Julien Gracq	— 3.367,—
Jeanne Holierhoek	De fetisjist	Michel Tournier	— 2.208,—
Jeanne Holierhoek	Strategie voor twee hammen	Raymond Cousse	— 966,—
Jeanne Holierhoek	Met kramp in de ziel	Simone de Beauvoir	— 2.346,—
Jeanne Holierhoek	Wij vrouwen	Simone de Beauvoir	— 1.201,—
Kees Jongenburger	Arena	Michel Leiris	— 1.739,—
Joyce & Co	Brieven	Stendhal	— 3.505,—
Maartje Luccioni	De taal der verliefden	Roland Barthes	— 1.794,—
Carly Misset en Anton van der Niet	Over de liefde	Stendhal	— 3.710,—
Hans van Pinxteren	Navel der onderwereld	Antonin Artaud	— 483,—
Hans van Pinxteren	Oorlogsbrieven	Jacques Vaché	— 166,—
Frans van Woerden	Van het ene slot naar het andere	Louis-Ferdinand Céline	— 3.312,—

g. vertalingen uit het italiaans

Hanneke Handl	Liefde en gymnastiek	Edmondo de Amicis	— 1.104,—
Jenny Tuin	Wijlen Mattia Pascal	Luigi Pirandello	— 2.457,—
Henny Vlot	De onzichtbare steden	Italo Calvino	— 718,—
Pietha de Voogd	El Tibetano	Franco Beltrametti	— 511,—

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijk auteur</i>	<i>bedrag</i>
<i>h. vertalingen uit het pools</i>			
Paul Beers	Ferdydurke	Witold Gombrowicz	f 2.760,—
Pszisko Jacobs	De wet en de vuist	Józef Hen	– 1.518,—
Karol Lesman	De getaande vrijheid	Marian Pankowski	– 276,—
Gerard Rasch	De kleine apocalyps	Tadeusz Konwicki	– 2.070,—
Gerard Rasch	Het dal van de Issa	Czeslaw Milosz	– 2.622,—

i. vertalingen uit het russisch

Connie Brood	Gapende hoogten (gedeelte)	Aleksandr Zinovjev	– 3.036,—
Gerard Cruys	De troonpretendent	Wladimir Wojnowitsj	– 3.312,—
Tom Eekman	Chocola	Aleksandr Tarasov-Rodionov	– 1.527,—
Roel Pieters	Het zware zand	Anatoli Rybakov	– 3.064,—
Lourens Reedijk	De keizervis	Viktor Astafjev	– 3.312,—
Maarten Tengbergen	Kinderjaren	Maksim Gorki	– 2.346,—
Marja Wiebes en Yolanda Bloemen	Getuigenis	Dmitri Sjostakovitsj	– 4.196,—

j. vertalingen uit het scandinavisch taalgebied

J. Bernlef	De dood van een imker	Lars Gustafsson	– 1.587,—
Caroline Forrer-Godfried	Dromen van rozen en vuur	Eyvind Johnson	– 3.450,—
Janke Klok e.a.	Is het al zomer geweest?	Björg Vik	– 1.573,—
Marianne Molenaar	Zijn moeders huis	Knut Faldbakken	– 1.656,—

k. vertalingen uit het spaans

Ton Ceelen en Maarten Steenmeijer	Over helden en graven	Ernesto Sábato	– 4.416,—
Giny Klatser	De kus van de spinnevrouw	Manuel Puig	– 2.484,—
Barber van de Pol	De cultus van het boek	Jorge Luis Borges	– 2.616,—
Marioleïn Sabarte	Kroniek van een aangekondigde dood	Gabriel Garcia Marquez	– 1.104,—
Belacortu	Tante Julia en meneer de schrijver	Mario Vargas Llosa	– 3.671,—

<i>naam vertaler</i>	<i>titel in vertaling</i>	<i>oorspronkelijk auteur</i>	<i>bedrag</i>
<i>1. vertalingen uit de overige talen</i>			
Jana Beranová	Het boek van de lach en de vergetelheid	Milan Kundera	f 1.987,—
Jan Willem Bos	De lange reis van de gevangene	Sorin Titel	— 966,—
Erika Dedinszky	De vesting	Gyula Hernádi	— 1.656,—
Hero Hokwerda	Het einde van ons stadje	Dimitris Chatzis	— 1.380,—
totaal			<u>f 342.147,—</u>

BIJLAGE VIII

Specificatie toegekende aanvullende honoraria tijdschriftbijdragen (jaargang 1981)

<i>naam tijdschrift</i>	<i>bedrag</i>
Bzzlletin	f 21.432,08
De Gids	– 4.643,—
Hjir	– 3.107,—
Hollands Maandblad	– 7.102,—
Literair Paspoort	– 7.414,—
Maatstaf	– 16.069,55
Raster	– 7.661,45
De Revisor	– 8.136,50
Tirade	– 8.348,—
Trotwaer	– 4.850,—
De Tweede Ronde	– 8.722,05
Wending	– 1.148,85
totaal	<u><u>f 98.634,48</u></u>

BIJLAGE IX

Opdrachten

In 1982 werd aan Jan Eijkelboom een opdracht verleend tot het schrijven van een essay over de waardering van John Donne in de tijd kort na zijn dood, in de 18e eeuw en in deze eeuw na het essay over hem van Eliot (1921). Hiermee was een bedrag van f 5.926,— gemoeid.

BIJLAGE X

Commissies van advies, ingesteld ter beoordeling van de voor aanvullende honorering ingezonden werken, verschenen in 1981

Rubriek proza, 1e gedeelte

Thea Beckman, voorzitter
Cyriel Offermans en Henk Romijn Meijer, leden

Rubriek proza, 2e gedeelte

Jacques Hamelink, voorzitter
Louis Ferron en K. Schippers, leden

Rubriek proza, 3e gedeelte

Nicolaas Matsier, voorzitter
Paul Brand en Oek de Jong, leden

Rubriek poëzie (incl. vertaalde poëzie)

Jan van der Vegt, voorzitter
Wiel Kusters en Willem Jan Otten, leden

Rubriek kinder- en jeugdliteratuur (incl. vertalingen)

Wam de Moor, voorzitter
Nettie Heimeriks en Nannie Kuiper, leden

Rubriek fries (incl. vertalingen)

Gerrit Borgers, voorzitter
Tys Boelens en Freark Dam, leden

Rubriek toneel-, radio- en televisiespelen (incl. vertalingen)

Ger Verrips, voorzitter
Lodewijk de Boer en Kees Holierhoek, leden

BIJLAGE XI

Overzicht van deskundigen die in het kader van de regeling aanvullende honorering vertalingen advies uitbrachten betreffende de literaire waarde van de oorspronkelijke werken en de kwaliteit van de vertalingen

Commissie A-1

(voor de beoordeling van een deel van de vertalingen uit het engels/amerikaans)

Peter Nijmeijer, voorzitter
Jan Donkers en Willem van Toorn, leden

Commissie A-2

(voor de beoordeling van een deel van de vertalingen uit het engels/amerikaans)

Peter Nijmeijer, voorzitter
Anneke Brassinga en Henriëtte Schatz, leden

Commissie B

(voor de beoordeling van de vertalingen uit het Duits)

Aldert Walrecht, voorzitter
Hans Bakx en Peter Kaaij, leden

Commissie C

(voor de beoordeling van de vertalingen uit het Frans, Italiaans en Spaans)

Barber van de Pol, voorzitter
Ieme van der Poel en Jenny Tuin, leden

Commissie D

(voor de beoordeling van de vertalingen uit het Russisch, Scandinavische en overige talen)

Aldert Walrecht, voorzitter
Marko Fondse en Arend Quak, leden

BIJLAGE XII

Commissies van advies inzake werkbeurzen 1982

Commissie I

Hans van den Bergh, Nicolaas Matsier en Jan van der Vegt
secretaris: Wil Lelieveld

Commissie II

Thea Beckman, Jacques Hamelink en Aldert Walrecht
secretaris: Wil Lelieveld

Commissie Friese aanvragen

Gerrit Borgers, Tys Boelens en Freark Dam

BIJLAGE XIII

Commissie van advies inzake reisbeurzen 1982

Jacques Hamelink, Barber van de Pol en Aldert Walrecht
secretaris: Wil Lelieveld

BIJLAGE XIV

**Afschrift van de akte van statutenwijziging van de stichting
Stichting Fonds voor de letteren
gevestigd te Amsterdam,
akte d.d. 4 mei 1982.**

Heden, de vierde mei negentienhonderd twee en tachtig, verscheen voor mij, Annemarie van Lonkhuijzen, notaris ter standplaats 's-Gravenhage: de heer *Mr. Robert Hotke*, directeur-generaal van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, wonende te 's-Gravenhage, te dezen volgens zijn verklaring handelende als lasthebber van Zijne Excellentie, André van der Louw, Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, wonende te Rotterdam.

Van gemelde lastgeving blijkt uit een onderhandse akte van volmacht, welke na bij de wet vereiste voor echt erkenning aan deze akte zal worden gehecht.

De comparant, handelende als gemeld, verklaarde: Bij akte op acht en twintig juli negentienhonderd vijf en zestig verleden voor de destijds te 's-Gravenhage standplaats hebbende notaris Dr. J. R. H. Buining, werd in leven geroepen de stichting: Stichting Fonds voor de Letteren, gevestigd te 's-Gravenhage.

Bij gemelde akte werden de statuten van de Stichting vastgesteld.

De statuten van de Stichting werden gewijzigd bij een akte op zes en twintig november negentienhonderd negen en zestig voor genoemde notaris Buining verleden, alsmede bij een akte op zeven en twintig april negentienhonderd één en zeventig voor Klaas Dijkstra, notaris ter standplaats 's-Gravenhage verleden. De comparant, handelende als gemeld, verklaarde in verband met artikel 8 van de statuten, de statuten van de Stichting thans te wijzigen als volgt:

Statuten

Artikel 1.

De Stichting is genaamd: Stichting Fonds voor de Letteren. Zij is gevestigd te Amsterdam.

Artikel 2.

De Stichting heeft ten doel het bevorderen van de Nederlandse letteren. Zij tracht dit doel te bereiken onder andere door de belangen van het schrijverschap te behartigen, door het verlenen van opdrachten, door het met een ideëel doel toekennen van werkbeurzen en additionele honoraria en op alle andere wettige wijzen die voor dit doel bevorderlijk zijn.

Artikel 3.

De Stichting bestaat voor onbepaalde tijd.

Artikel 4.

De geldmiddelen der Stichting bestaan uit:

- a. het bij haar oprichting afgezonderde kapitaal;
- b. subsidies uit openbare geldmiddelen;
- c. bijdragen van instellingen en particulieren;
- d. erfstellingen en legaten;
- e. op andere wettige wijze te verkrijgen baten.

Artikel 5.

1. De Stichting wordt bestuurd en haar vermogen beheerd door een bestuur van ten hoogste twaalf leden, behoudens het onder het zesde lid van dit artikel genoemde geval, waarin er ten hoogste veertien leden zijn.
2. Alle bestuursleden worden benoemd en ontslagen door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.
3. Acht leden worden benoemd uit schriftelijke voordrachten, opgesteld door:
 - a. de Raad voor de Kunst voor drie zetels;

- b. de Vereniging van Letterkundigen/Vakbond van Schrijvers voor vijf zetels.

Deze acht leden dienen het schrijverschap te beoefenen. De voordrachten worden in overleg tussen de Raad voor de Kunst en de Vereniging van Letterkundigen/Vakbond van Schrijvers aldus opgesteld dat er onder hen zijn drie schrijvers van litterair proza, waarvan een essayist en voorts een dichter, een toneel-, radio- of televisieschrijver, een schrijver van kinder- of jeugdboeken en twee litteraire vertalers.

4. Twee bestuurszetels worden ingenomen door de voorzitter, eventueel de vice-voorzitter van de commissie Letteren van de afdeling Media en Letteren van de Raad voor de Kunst, en door de voorzitter, eventueel vice-voorzitter van de Vereniging van Letterkundigen/Vakbond van Schrijvers. Deze twee bestuursleden worden qualitate qua door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk benoemd.
5. De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk benoemt twee bestuursleden op voordracht van het bestuur. Deze bestuursleden zijn afkomstig uit sectoren van de maatschappij die voor de letterkunde van belang zijn, zoals de uitgeverswereld, het bibliotheekwezen, het onderwijs, en dergelijke.
6. De voorzitter en de penningmeester van de Stichting worden door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk benoemd uit een voordracht van twee personen, opgemaakt door het bestuur van de Stichting, al dan niet uit de bestuursleden genoemd in het derde, vierde en vijfde lid van dit artikel.
Zo de benoemde personen niet reeds zitting hebben in het bestuur, kan het aantal bestuursleden van de Stichting ten hoogste veertien in plaats van twaalf bedragen.
De bestuursleden wijzen uit hun midden een vice-voorzitter aan die de voorzitter bij diens afwezigheid vervangt.
7. Namens de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk worden de algemene vergaderingen van het bestuur bijgewoond door een ambtenaar van het Departement en/of diens plaatsvervanger.
8. De bestuursleden bedoeld in het vierde lid worden benoemd voor de periode dat de functie die tot de benoeming aanleiding gaf wordt uitgeoefend.
De voorzitter en de penningmeester worden benoemd voor drie jaar en zijn éénmaal herbenoembaar.

De overige bestuursleden worden benoemd voor vier jaar. Iedere twee jaar treden vier of vijf van hen volgens een door het bestuur opgemaakt rooster van aftreden af. Zij zijn niet onmiddellijk herbenoembaar. Bij tussentijdse benoeming neemt de nieuw benoemde de plaats in van zijn voorganger voor de resterende duur van diens zittingsperiode; hij is éénmaal onmiddellijk herbenoembaar. De Minister voornoemd kan te allen tijde de bestuursleden tussentijds ontslaan.

9. Het bestuur is bevoegd zich bij de uitvoering van zijn taak door deskundigen te doen bijstaan.
10. Bestuursvergaderingen worden gehouden telkens wanneer de voorzitter of ten minste twee leden dit nodig achten, doch ten minste vier maal per jaar. Indien de voorzitter niet binnen veertien dagen aan een verzoek tot bijeenroepen van een vergadering door twee bestuursleden aan hem gedaan, voldoet, zijn deze leden zelf tot het bijeenroepen bevoegd.
11. Voorzover niet anders in de statuten is bepaald worden de besluiten genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Geen geldig besluit kan worden genomen, indien niet ten minste de helft van de leden aanwezig is. De leden stemmen zonder last of ruggespraak.
12. Het bestuur dient jaarlijks vóór een door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk te bepalen datum een begroting met een toelichting daarop voor het daaraan volgende jaar in bij de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.
13. Voorts doet het bestuur jaarlijks vóór een door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk te bepalen datum, onder overlegging van de jaarrekening voorzien van een verklaring van een registeraccountant, rekening en verantwoording over zijn in het daaraanvoorafgaande jaar gevoerde financiële beheer.
14. Het bestuur brengt jaarlijks vóór een door de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk te bepalen datum verslag uit over de werkzaamheden van het Fonds in het daaraanvoorafgaande jaar en over het gevoerde beleid. In dit verslag, dat door het Fonds openbaar wordt gemaakt, wordt vermeld aan wie en tot welke bedragen in dat jaar opdrachten, werkbeurzen en andere uitkeringen zijn verleend.

Artikel 6.

1. De stichting wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd niet door het

- bestuur, maar in plaats daarvan door de voorzitter en de penningmeester tezamen, respectievelijk hun plaatsvervangers.
2. Het bestuur is, na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, bevoegd tot het verrichten van de rechtshandelingen genoemd in artikel 291 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
 3. Het bestuur is bevoegd het hoofd van het in artikel 8 bedoelde Secretariaatsbureau of diens plaatsvervanger volmacht te verlenen tot het verrichten van de gebruikelijke rechtshandelingen die de normale gang van het secretariaat betreffen.
 4. De bestuursleden en de leden van de adviescommissies ontvangen uit de middelen van het Fonds een vergoeding voor reis- en verblijfkosten en een vacatiegeld of vaste beloning volgens de voor de Rijksoverheid geldende regels.

Artikel 7.

1. Het bestuur kan bij Huishoudelijk Reglement nadere regelen stellen omtrent onderwerpen die in de statuten niet of niet voldoende zijn geregeld. Dit reglement mag geen bepalingen bevatten die met de statuten in strijd zijn. Het Huishoudelijk Reglement dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.
2. De Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk kan aan het bestuur concrete voorschriften of opdrachten geven binnen het kader van de doelstellingen en de werkwijze van de Stichting.
3. Het bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen. Een besluit daartoe kan slechts worden genomen met een meerderheid van ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste twee/derde van het aantal bestuursleden aanwezig is. Bij gebreke van dit quorum kan tot statutenwijziging worden besloten tijdens een volgende, ten minste veertien en ten hoogste dertig dagen na de eerste vergadering te houden vergadering, ongeacht het aantal aanwezige bestuursleden. Ook in dat geval kan een besluit tot statutenwijziging slechts worden genomen met een meerderheid van twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen.
Een besluit tot wijziging van de statuten behoeft, alvorens het in werking kan treden, de goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.

Artikel 8.

1. De Stichting heeft een Secretariaatsbureau dat het bestuur ten dienste staat bij de verwezenlijking van het doel van de Stichting.
2. Het Hoofd van het Secretariaatsbureau van de Stichting fungeert in die hoedanigheid als secretaris van het bestuur. De secretaris woont de bestuursvergaderingen bij. Hij heeft het recht daarin het woord te voeren en heeft daarin een adviserende stem over alle zaken die rechtstreeks verband houden met de toekenning van werkbeurzen en additionele honoraria en de verlening van opdrachten.
3. Benoeming, schorsing en ontslag van het Hoofd van het Secretariaatsbureau alsmede van overige personeelsleden geschiedt door het bestuur.
4. De personeelsformatie van het Secretariaatsbureau, de op taakomschrijving steunende functie-indeling van het personeel, de aan het personeel te stellen bekwaamheids- en geschiktheidseisen (waaronder begrepen de medische) en de bezoldigingsregeling worden onder goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk vastgesteld, met inachtneming van de terzake bij het Rijk geldende normen.
5. De overige arbeidsvoorwaarden worden onder goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk vastgesteld, voor zoveel mogelijk met inachtneming van de terzake bij het Rijk geldende normen.
6. De salarissen van het personeel worden onder goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk vastgesteld, met inachtneming van de voor vaststelling van het salaris van overeenkomstig Rijkspersoneel geldende maatstaven.

Artikel 9.

1. Het bestuur is bevoegd de Stichting te ontbinden. Op een besluit tot ontbinding is hetgeen in artikel 7, lid 3 is bepaald omtrent een besluit tot statutenwijziging van overeenkomstige toepassing.
2. Een besluit tot ontbinding van de Stichting behoeft de goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk alvorens het in werking kan treden.
3. De Stichting kan worden ontbonden door een besluit van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, gehoord het bestuur.
4. Na inwerkingtreding van een besluit tot ontbinding is het bestuur met

de liquidatie belast, tenzij de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk andere personen als liquidateuren aanwijst.

5. De liquidateuren zullen aan het liquidatiesaldo een bestemming geven die zoveel mogelijk in overeenstemming is met het doel van de Stichting.

Een besluit tot bestemming van het liquidatiesaldo behoeft de goedkeuring van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.

Overgangsbepaling

Artikel 10.

Ten aanzien van hen die tijdens het verlijden van deze akte Hoofd van het Secretariaatsbureau en de eerste medewerker van de stichting zijn, is, in afwijking van artikel 8 lid 3, niet het bestuur, maar de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk bevoegd tot het benoemen, schorsen en ontslaan.

Op hen zijn de leden 4, 5 en 6 van artikel 8 evenmin van toepassing.

De comparant is aan mij, notaris, bekend.

WAARVAN AKTE in minuut is verleden te 's-Gravenhage op de datum in het hoofd dezer akte vermeld.

Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de verschenen persoon heeft deze verklaard van de inhoud van deze akte te hebben kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen. Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de comparant en mij, notaris, ondertekend.

(was getekend:) R. Hotke, A. van Lonkhuijzen.

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

BIJLAGE XV

Reglement als bedoeld in artikel 7 van de statuten tot instelling van een Commissie van Beroep van het Fonds voor de Letteren, vastgesteld door het bestuur van het Fonds in zijn vergadering van 15 december 1982.

§ 1. Algemene Bepalingen

Artikel 1

1. In dit reglement wordt verstaan onder:
 - a. het Fonds : de Stichting Fonds voor de Letteren;
 - b. het Fondsbestuur : het bestuur van het Fonds;
 - c. de Commissie : de Commissie, bedoeld in artikel 2
2. Waar in dit reglement persoonsaanduidingen in de mannelijke vorm worden gebruikt dient men hetzij de mannelijke hetzij de vrouwelijke vorm te lezen.

§ 2. Instelling en taak van de Commissie

Artikel 2

1. Er is een Commissie van beroep voor de Stichting Fonds voor de Letteren.
2. De Commissie is gevestigd en houdt zitting in Het Schrijvershuis, Huddestraat 7 te Amsterdam.

Artikel 3

De Commissie beslist bij wege van bindend advies over geschillen tussen het Fondsbestuur en aanvragers van werkbeurzen, aanvullende schrijvers- en vertalersshonoraria en alle andere geschillen welke bij bestuursbesluit worden aangewezen.

§ 3. Het lidmaatschap van de Commissie en het secretariaat

Artikel 4

1. De Commissie bestaat uit drie leden, te weten een meester in de rechten en twee leden die deskundig zijn op respectievelijk het gebied

van het schrijven en van het vertalen; de twee laatstgenoemde hoedanigheden worden zo ruim mogelijk opgevat.

2. De Commissie benoemt uit haar midden een voorzitter.

Artikel 5

1. De leden van de Commissie worden op een voordracht van het Fondsbestuur door de Minister van WVC benoemd.
2. Evenzo worden voor elk lid een of meer plaatsvervangers benoemd die dezelfde hoedanigheden bezitten en die de leden bij verhindering, verschoning of wraking in functie vervangen.

Artikel 6

1. Het lidmaatschap en het plaatsvervangend lidmaatschap van de Commissie zijn onverenigbaar met het lidmaatschap van het Fondsbestuur of van enig andere commissie van het Fonds.
2. Personen die zitting hebben gehad in het Fondsbestuur of in enig andere commissie van het Fonds kunnen niet worden benoemd tot lid of plaatsvervangend lid van de Commissie, tenzij sindsdien tenminste één jaar is verstreken.

Artikel 7

1. De benoeming tot lid of tot plaatsvervangend lid van de Commissie geschiedt voor de tijd van drie jaren. De leden en plaatsvervangende leden zijn aansluitend éénmaal herbenoembaar.
2. De leden en plaatsvervangende leden kunnen slechts tussentijds op voordracht van het Fondsbestuur door de Minister van WVC worden ontslagen, indien dit geschiedt:
 - a. op eigen verzoek, dan wel
 - b. in verband met ondercuratelestelling wegens een geestelijke stoornis.
3. Wanneer tussentijds een vacature ontstaat, wordt door het Fondsbestuur in zijn eerstvolgende vergadering een voordracht opgemaakt voor de benoeming van een nieuw lid of plaatsvervangend lid door de Minister van WVC.
4. Hij die is benoemd in een tussentijdse vacature, neemt voor de resterende duur van de zittingsperiode de plaats in van degene in wiens

plaats hij is benoemd en is in dat geval aansluitend tweemaal herbenoembaar.

5. Een lid of een plaatsvervangend lid dat is betrokken bij de behandeling van een geschil behoudt ook na het verstrijken van de periode waarvoor hij is benoemd zijn bevoegdheid ten aanzien van dat geschil, zolang de behandeling van het geschil duurt.

Artikel 8

De Minister van WVC wijst een secretaris voor de Commissie aan. De functie van secretaris van het Fondsbestuur is onverenigbaar met die van secretaris van de Commissie.

§ 4. Werkwijze van de Commissie

Artikel 9

De Commissie neemt haar besluiten met gewone meerderheid van stemmen.

Artikel 10

De leden en plaatsvervangende leden van de Commissie, alsmede de secretaris zijn gehouden tot geheimhouding van al hetgeen hun in hun kwaliteit bij de behandeling van geschillen ter kennis komt.

Artikel 11

1. Ieder lid of plaatsvervangend lid dat tot de behandeling van een geschil wordt geroepen, neemt aan deze behandeling deel, tenzij dringende redenen dit onmogelijk maken of hij zich kan verschonen of gewraakt wordt door de betrokken partijen.
2. Wraking van een lid of een plaatsvervangend lid is mogelijk:
 - a. indien hij belang bij het geschil heeft;
 - b. indien tussen hem en de klager bloedverwantschap of aanverwantschap bestaat tot in de vierde graad ingesloten;
 - c. indien hij rechtstreeks betrokken is geweest bij de behandeling van de aanvraag die tot de bestreden beslissing heeft geleid;
 - d. indien tussen hem of zijn levenspartner en de klager een rechtsgeding hangende is;

- e. indien tussen hem en de klager aantoonbare vijandschap bestaat.
- 3. Ieder lid of plaatsvervangend lid dat weet dat er enige reden van wraking tegen hem bestaat, is gehouden deze aan de Commissie mede te delen.
- 4. De Commissie beslist zowel in het geval bedoeld in het derde lid, als in het geval dat door een der partijen een beroep op wraking is gedaan, of het lid of plaatsvervangend lid zich van de zaak moet onthouden.

Artikel 12

De leden en de plaatsvervangende leden van de Commissie hebben aanspraak op een door het Fondsbestuur vast te stellen vacatiegeld voor iedere dag of ieder deel van de dag, waarop zij bij een zitting van de Commissie aanwezig zijn geweest en op een vergoeding voor reis- en verblijfkosten die zijn gemaakt in verband met zittingen van de Commissie overeenkomstig de regelen, gesteld voor reizen gemaakt in dienst van het Rijk volgens categorie A (Reisbesluit 1971, Stb. 602).

§ 5. Het instellen van beroep

Artikel 13

1. a. Een aanvrager die zich niet kan verenigen met de beslissing van het Fondsbestuur tot gehele of gedeeltelijke afwijzing van zijn aanvraag kan binnen zestig dagen na de dag waarop de beslissing is gegeven van het Fonds een schriftelijk gemotiveerde voor beroep vatbare beslissing vragen;
- b. Na het verstrijken van de termijn bestaat er geen gelegenheid meer bij het Fonds een voor beroep vatbare beslissing te vragen;
- c. Het Fondsbestuur is gehouden de voor beroep vatbare gemotiveerde beslissing binnen negentig dagen na ontvangst van het onder dit artikel sub 1.a. bedoelde verzoek aan klager te doen toekomen.
- d. Tegelijk met de voor beroep vatbare beslissing legt het Fonds de klager een door deze te ondertekenen verklaring voor waarin deze het bindend karakter van de beslissing van de Commissie aanvaardt.
- e. Met een beslissing tot gehele afwijzing van de aanvraag wordt een weigering om een beslissing te nemen gelijkgesteld. Het Fondsbestuur wordt geacht het nemen van een beslissing te hebben geweigerd wanneer de in de toekenningsreglementen gestelde termijn voor het nemen van een beslissing is verstreken, zonder dat

een beslissing is genomen – of bij het ontbreken van zulk een termijn – wanneer niet binnen redelijke tijd een beslissing is genomen.

2. Het beroepschrift wordt ingediend binnen dertig dagen na verzending door het Fondsbestuur van de voor beroep vatbare beslissing.
3. Een beslissing wordt geacht gegeven te zijn op de dag, waarop zij is verzonden of uitgereikt.
4. Wanneer het beroepschrift na afloop van de daarvoor gestelde termijn is ingediend, blijft niet-ontvankelijk-verklaring op grond daarvan achterwege, indien klager aantoont, dat hij het beroep heeft ingesteld zo spoedig als dit redelijkerwijs verlangd kon worden.

Artikel 14

1. Het beroepschrift bevat naam en adres van de klager en een schriftelijke motivering van het beroep. Tegelijk met het beroepschrift wordt de beslissing waartegen het zich richt overgelegd. Indien bij het beroep een motivering ontbreekt, nodigt de secretaris de indiener uit binnen dertig dagen dit verzuim te herstellen. Indien de indiener van het beroepschrift het verzuim niet tijdig herstelt wordt hij in zijn beroep niet-ontvankelijk verklaard.
2. Het beroepschrift wordt door de Commissie niet in behandeling genomen, voordat de indiener op girorekening nummer t.n.v. een bedrag van f 75,— heeft overgemaakt. Blijft storting van dit bedrag achterwege gedurende dertig dagen, nadat hij door de secretaris van de Commissie op dit voorschrift is gewezen, dan wordt de indiener in zijn beroep niet-ontvankelijk verklaard.
3. De voorzitter van de Commissie kan vrijstelling van de betaling van het bedrag van f 75,— verlenen in verband met de financiële draagkracht van de indiener van het beroepschrift.
4. Terugbetaling van het bedrag van f 75,— aan de indiener van het beroepschrift vindt plaats, indien het Fondsbestuur door de Commissie geheel of gedeeltelijk in het ongelijk wordt gesteld.

Artikel 15

1. Beroep bij de Commissie kan worden ingesteld ter zake dat:
 - a. de beslissing strijdt met de statuten, reglementen of subsidievoorwaarden van het Fonds;

- b. de beslissing in strijd is met gedane toezeggingen of gewekte verwachtingen die het Fondsbestuur kunnen binden en die in redelijkheid gestand moeten worden gedaan, respectievelijk moeten worden gehonoreerd;
 - c. het Fondsbestuur zijn bevoegdheid kennelijk tot een ander doel heeft gebruikt dan waarvoor zij is verleend;
 - d. het Fondsbestuur bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen;
 - e. de beslissing onzorgvuldig is voorbereid;
 - f. de klager ten opzichte van andere aanvrager(s) wiens of wier geval gelijk ligt ongelijk is behandeld, een en ander onverlet het in dit artikel bepaalde omtrent marginale toetsing.
2. Over het oordeel van het Fondsbestuur omtrent de litteraire kwaliteit van het werk van klager kan niet worden geklaagd, tenzij het Fondsbestuur in redelijkheid niet tot de beslissing had kunnen komen.

§ 6. Behandeling van het beroep

Artikel 16

- 1. De secretaris van de Commissie zendt het beroepsschrift na ontvangst aan de leden van de Commissie
- 2. De Commissie stelt het Fondsbestuur in de gelegenheid binnen een door de Commissie te stellen termijn van ten hoogste dertig dagen een verweerschrift in te dienen.

Artikel 17

- 1. De voorzitter bepaalt de datum waarop de zitting zal plaatshebben en roept de Commissie bijeen.
- 2. De zitting vindt plaats binnen zestig dagen, nadat het beroepsschrift is ingediend, doch niet eerder dan tien dagen nadat beide partijen zijn opgeroepen.
- 3. De voorzitter kan met goedvinden van beide partijen van een zitting afzien.
- 4. De klager kan zich ter zitting door een gemachtigde doen vervangen of door een raadsman doen bijstaan.
- 5. Het Fondsbestuur is ter zitting vertegenwoordigd om zijn standpunt toe te lichten.
- 6. Beide partijen kunnen zich van getuigen en deskundigen doen

vergezellen die door de Commissie kunnen worden gehoord, voorzover deze dat nodig oordeelt.

Artikel 18

1. De zittingen van de Commissie zijn openbaar.
2. De Commissie kan op verzoek van de klager in de raadkamer besluiten dat een zitting in het belang van de klager geheel of gedeeltelijk achter gesloten deuren plaatsvindt.

§ 7. De uitspraak

Artikel 19

1. De Commissie beslist op een ingediend beroepschrift bij wege van bindend advies binnen negentig dagen, nadat het beroepschrift is ingediend.
2. Het advies wordt aan beide partijen toegezonden.
3. Indien het Fondsbestuur geheel of gedeeltelijk in het ongelijk wordt gesteld, voorziet het binnen dertig dagen opnieuw in de zaak met inachtneming van het advies.

§ 8. Slotbepalingen

Artikel 20

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de Commissie.

Artikel 21

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 januari 1983 en is slechts van toepassing op beslissingen op of na die datum genomen.

BIJLAGE XVI

Tweede Kamer der Staten-Generaal

zitting 1981-1982

Aanhangsel van de Handelingen**Vragen gesteld door leden van de Kamer, met de daarop door de Regering gegeven antwoorden****1211**

Vragen van de leden **Kosto** en **Niessen** (beiden P.v.d.A.) over de werkwijze van het *Fonds voor de Letteren*. (Ingezonden 22 juni 1982)

1

Heeft u kennis genomen van het artikel in 'Het Parool' van 18 juni jl. over de doctoraalscriptie 'Overheid, auteur en subsidie' van de heer Vleesch Dubois, waarin o.m. de werkwijze van het Fonds voor de Letteren besproken wordt?

2

Is het waar, dat er een 'geheim CRM-dossier' bestaat waaruit zou blijken dat het Fonds in ieder geval in de periode 1973-1976 aan een beperkte kring van steeds weer dezelfde auteurs beurzen heeft verstrekt? Zo ja, bent u bereid dat dossier ter kennis van de Kamer te brengen?

3

Indien vraag 2 in bevestigende zin wordt beantwoord, heeft de auteur van de in vraag 1 vermelde scriptie dan de beschikking over dat dossier gekregen, zich beroepende op de Wet Openbaarheid Bestuur?

4

Indien naar uw oordeel genoemd dossier terecht buiten de openbaarheid werd gehouden, hoe oordeelt u dan over het feit, dat alsdan onrechtmatig verkregen materiaal kon dienen als grondslag voor een scriptie, die werd beoordeeld door een hoogleraar, die zelf voorzitter was van het Fonds voor de Letteren en derhalve op de hoogte van het eventuele geheime karakter van de bron?

5

Is het waar, dat aan auteurs door het fonds de verzekering is gegeven, dat zij gedurende een periode van drie tot vijf jaar aanspraak op subsidie mochten maken zonder dat hieraan een werkplan ten grondslag lag?

6

Is het indienen van blanco aanvragen en het waarborgen van meerjarige subsidiëring in overeenstemming met de statuten van het fonds?

7

Is het waar, dat er geen enkele controle is op de uitvoering van een werkplan en dat er evenmin sprake is van restitutie van subsidie, indien de in een werkplan genoemde activiteiten in het geheel niet zijn uitgevoerd?

8

Is de gang van zaken bij het fonds heden ten dage vergelijkbaar met die in de periode, in de scriptie beschreven?

9

Hoe wordt uwerzijds toezicht gehouden op de financiële handel en wandel van het fonds, van wanneer dateert de laatste rapportage en hoe is die door u beoordeeld?

10

Geven de volgende aanbevelingen, die door de schrijver van de scriptie ten aanzien van de werkwijze van het Fonds voor de Letteren worden gedaan, u aanleiding tot opmerkingen:

- een evaluatie van de litteraire jaarproductie van auteurs, waaruit geconcludeerd kan worden in hoeverre het fonds deze heeft helpen bevorderen;
- een omschrijving van wat het fonds verstaat onder 'litteraire kwaliteiten', zodat kan worden vastgesteld wie daaraan voldoen;
- het instellen van een onafhankelijke beroepsinstantie voor auteurs, die menen ten onrechte geen subsidie te hebben ontvangen?

Toelichting

Vragenstellers hechten grote waarde aan het bestaan en het functioneren van het Fonds voor de Letteren. Zij beseffen dat de middelen, via het fonds aan schrijvers ter beschikking gesteld, absoluut en relatief in het niet

vallen vergeleken bij de bedragen die in andere sectoren van de samenleving van overheidswege worden vrijgemaakt tot behoud of ter stimulering van werkgelegenheid.

De publikaties aangeduid in vraag 1 doen twijfel rijzen aan de richtige besteding van gemeenschapsgeld door het fonds. Die twijfel moet worden weggenomen door weerlegging of door een verbetering van de werkwijze van het fonds.

Antwoord

Antwoord van Minister **De Boer** (Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk). (Ontvangen 2 juli 1982)

1

Ja.

2

Nee.

3

Niet van toepassing.

4

Er is dus geen sprake van een CRM-dossier. Ik stel er prijs op ten aanzien van de stukken, die de opsteller van de scriptie volgens het bedoelde dagbladartikel in handen heeft gekregen, het volgende te verklaren. Het Fonds voor de Letteren streeft naar een zo groot mogelijke openbaarheid. Echter, de ingevulde aanvraagformulieren voor een werkbeurs hebben ter bescherming van de belangen van de aanvragers terecht een strikt vertrouwelijk karakter. Naar mij van de kant van het Fonds verzekerd is, heeft noch het bestuur, noch het secretariaat van het Fonds deze of andere vertrouwelijke gegevens aan onbevoegden ter inzage gegeven. Indien het juist is dat in de scriptie vertrouwelijk materiaal is verwerkt, dan ben ik verbaasd dat deze gegevens toch zijn uitgelekt. Ik betreur deze inbreuk op de privacy van de desbetreffende aanvragers. Ik heb mij voor nadere informatie tot de faculteit der letteren van de universiteit van Amsterdam gewend.

5

Nee. Volgens de bestaande regeling wordt ter verzekering van een zekere

continuïteit, die in evenwicht dient te worden gebracht met een bepaalde mate van een eveneens door dit ministerie verlangde doorstroming, auteurs die een 12- of 8-maandsbeurs krijgen toegewezen, de garantie gegeven dat zij bij gelijkblijvende prestatie, voor zover de middelen dat toelaten, deze beurs gedurende een periode van 5 dan wel 3 jaren zullen ontvangen, onverlet de verplichting om een werkplan in te dienen.

6

De huidige regeling voor het toekennen van werkbeurzen is in 1976 tot stand gekomen na overleg met en na goedkeuring door dit departement en is nadien weer na overleg en na goedkeuring door dit departement, verfijnd. Deze regeling, waar in het antwoord op vraag 5 bedoeld wordt, is in overeenstemming met de statuten van het fonds.

Het indienen van blanco aanvragen is niet in overeenstemming met deze regeling. Van het indienen van blanco aanvragen is evenwel niets bekend. Waarborgen voor het meerjarig toekennen van werkbeurzen, voor zover het niet betreft de gevallen bedoeld in het antwoord op vraag 5, zijn niet in overeenstemming met de regeling; deze waarborgen worden evenwel niet gegeven. Dat, zoals de scriptie zou stellen, het percentage toekenningen aan auteurs die al eerder een werkbeurs ontvingen gemiddeld hoger is dan het aantal toekenningen aan eerste aanvragers leidt daarbij niet zonder meer tot de conclusie dat het fonds naar continuïtering van eenmaal verstrekte uitkeringen streeft. Het is goed denkbaar, en zelfs voor de hand liggend, dat de kwaliteit bij de groep die al eerder op grond van een kwaliteitsoordeel een uitkering kreeg gemiddeld hoger is dan bij de ongeselecteerde groep eerste aanvragers.

7

Het werkplan wordt gehanteerd om een globaal beeld te krijgen van de omvang van de voorgenomen werkzaamheden en de daarvoor benodigde tijd. Dit tijdsbeslag wordt mede in het aantal toe te kennen maanden betrokken. De controle bij een hernieuwde aanvraag geschiedt mede aan de hand van (verplichte) opgave van de recente publicaties en het werkplan over de afgelopen periode.

Vermindering van de kwaliteit en/of produktiviteit leidt tot een verlaging van de uitkering c.q. beëindiging daarvan. Er van uit gaande dat een auteur het niet in alle gevallen zelf in de hand heeft of hij in zijn voorgenomen werkplan zal slagen en dat het schrijven niet het karakter van een afdwingbare verplichting kan hebben, wordt bij het uitblijven van de prestatie geen restitutie geëist. Naar mijn mening terecht. Evenals bij

wetenschappelijke arbeid wordt hier een verantwoord risico genomen dat met investering in talent en creativiteit samenhangt. Het komt overigens hoogst zelden voor dat geen prestatie wordt geleverd.

8 en 9

De vergaderingen van het algemeen bestuur van het Fonds worden statutair bijgewoond door een ministeriële waarnemer. Bij dit ministerie bestaat de overtuiging dat zowel in de periode 1973-1976 als later zowel door de commissies als door het bestuur zorgvuldig en met inachtneming van een zo groot mogelijke objectiviteit wordt beoordeeld. Wel is het zo dat, zoals gezegd, sinds 1976 een geheel nieuw systeem van werkbeurzen is ingevoerd; er zijn van dien af aan steeds meer verfijningen in de procedure aangebracht. De beleidsmatige toetsing van het fonds vindt behalve door het waarnemerschap plaats op basis van de beoordelingslijsten van de commissies en het bestuur, en de jaarverslagen. Het jaarverslag 1980 is verschenen en akkoord bevonden. Het jaarverslag 1981 wordt op zeer korte termijn verwacht. De financiële controle vindt jaarlijks plaats op basis van het door een registeraccountant opgestelde financiële jaarverslag.

10

1. Beoordeling van kwaliteit en produktie vindt plaats bij elke eerste en hernieuwde aanvraag. Bij een hernieuwde aanvraag behoeft een in het afgelopen jaar niet volledig afgewerkt jaarplan niet in alle gevallen te leiden tot een verlaging van de uitkering wanneer er op grond van ervaringen in het verleden redenen zijn om aan te nemen dat er op langere termijn sprake zal zijn van een continue produktie die qua omvang en kwaliteit het aantal toegekende maandeenheden rechtvaardigt. Gezien de aard van het schrijverschap, dat zich niet leent voor strakke programmering, moet de jaarlijkse toetsing met beleid gehanteerd worden. Ik ben van mening dat het Fonds zulke doet.

2. Het is mijns inziens niet mogelijk expliciet te omschrijven wat de normen voor literaire kwaliteit zijn; ik acht het zinloos om, waar sprake is van een intersubjectieve beoordeling, vaste criteria op te stellen. Wel is het zo dat nieuwe bestuursleden steeds geïnstrueerd worden over de wijze van beoordelen. De bestuursleden wordt voorgehouden dat beoordeling niet dient plaats te vinden op basis van persoonlijke affiniteit en voorkeuren, maar dat een zo objectief mogelijke instelling wordt verwacht. Uit de vaak gelijke of nagenoeg gelijke waardering van onafhankelijk van elkaar beoordelende commissieleden blijkt dat in de

praktijk een redelijk objectieve communis opinio bereikt kan worden ten aanzien van de kwaliteit.

3. Het instellen van een onafhankelijke beroepsinstantie is een dringende noodzaak, ook al om elke schijn van onzorgvuldigheid en partijdigheid, waaraan het fonds, gezien de delicate aard der werkzaamheden gemakkelijk bloot staat, weg te nemen. Het fonds werkt uit eigen beweging aan het ontwerpen van een regeling ter zake.

Een daartoe ingestelde commissie zal binnenkort een uitgewerkt voorstel voor een beroepsprocedure aan het fondsbestuur voorleggen.

Naar aanleiding van de toelichting wil ik in het algemeen dit opmerken.

De jaarlijks wisselende samenstelling van de adviescommissies waarvan naast een bestuurslid steeds twee niet in het bestuur zitting hebbende auteurs c.q. vertalers deel uitmaken, alsmede de voortdurende wisseling van bestuursleden vormen een garantie tegen eenzijdigheid in beoordeling en tegen 'kliekvorming'. Ik ben ervan overtuigd dat het Fonds de ter beschikking gestelde middelen verantwoord aanwendt in het belang van de Nederlandse letteren.

BIJLAGE XVII

Persbericht

Naar aanleiding van de publikatie in Het Parool van 18 juni jl. over de doctoraal-scriptie van de heer P. Vleesch Dubois, waarin werd beweerd dat door auteurs aan het Fonds voor de Letteren vertrouwelijk verstrekte gegevens openbaar waren gemaakt zonder toestemming van de betrokkenen, heeft ondergetekende het ministerie van CRM laten weten justitiële stappen te overwegen. Deze mededeling heeft tot speculaties in de pers geleid, o.a. in Het Parool van 7 juli jl., in het bericht op de voorpagina 'Minister eist subsidie-scriptie op'.

Inmiddels heeft ondergetekende bij het Secretariaat van het Fonds een onderzoek kunnen instellen en bovendien kennisgenomen van het door drs. P. Vleesch Dubois gepubliceerde boekje 'Het Geheime CRM-dossier'. Daarbij is gebleken dat het Secretariaat de toegezegde vertrouwelijkheid heeft gehandhaafd. De originelen van de bij het Fonds voor de Letteren in de jaren 1973-1975 ingediende aanvragen voor werkbeurzen met de daarbij gevoegde werkplannen en toelichtingen bevinden zich in het archief van het Fonds en er zijn nooit kopieën van gemaakt, ook niet ten behoeve van ambtenaren van het departement van CRM; bevoegde vertegenwoordigers van de minister is slechts desgevraagd inzage verleend tijdens vergaderingen van het Fondsbestuur waarop de werkbeursaanvragen werden besproken. Er bestaat geen CRM-dossier met werkbeursaanvragen en er heeft nooit een dergelijk dossier bestaan; derhalve zijn voor het Fonds voor de Letteren alle redenen om justitiële stappen te overwegen weggevallen.

Het is denkbaar dat de heer P. Vleesch Dubois gegevens omtrent werkplannen van auteurs met betrekking tot de jaren 1973-1975 ter beschikking heeft gekregen via het Amsterdams Fonds voor de Kunst. In dat geval is hij bij het schrijven van zijn doctoraal-scriptie het slachtoffer geworden van het misverstand dat de gegevens op grond waarvan het Fonds voor de Letteren werkbeurzen toekent identiek zijn aan die van het Amsterdams Fonds voor de Kunst; de mededeling in zijn scriptie dat het Amsterdams Fonds voor de Kunst 'afschriften' krijgt van de werkplannen die bij het Fonds voor de Letteren worden ingediend is onjuist.

Het beroep op het feit dat de examinerator die de doctoraal-scriptie heeft goedgekeurd, prof. dr. G. Borgers, voorzitter was van het Fonds voor de

Letteren, is misplaatst: de heer Borgers maakte in de beschreven periode 1973-1975 nog geen deel uit van het Fondsbestuur en heeft de gegevens waarop Vleesch Dubois zijn doctoraal scriptie baseerde niet bij het Fonds geverifieerd.

Ger Verrips
Voorzitter

WVC

**Productie: afdeling centrale directie Voorlichting,
Documentatie en Bibliotheek van het ministerie
van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur**

325474F - 4680